

Univerzita Palackého v Olomouci

Fakulta tělesné kultury

Fakulta
tělesné kultury

MEDIÁLNÍ ANALÝZA ZIMNÍCH OLYMPIJSKÝCH HER V PEKINGU 2022

Diplomová práce

Autor: Bc. Tomáš Kafuněk

Studijní program: Učitelství tělesné výchovy pro 2. st. ZŠ a SŠ – maior,
Geografie pro vzdělávání – minor

Vedoucí práce: PhDr. Arnošt Svoboda, Ph.D.

Olomouc 2023

Bibliografická identifikace

Jméno autora: Bc. Tomáš Kafuněk

Název práce: Mediální analýza zimních olympijských her ve Pekingu 2022

Vedoucí práce: PhDr. Arnošt Svoboda, Ph.D.

Pracoviště: Katedra společenských věd v kinantropologii

Rok obhajoby: 2023

Abstrakt:

Diplomová práce se zabývá mediální analýzou zimních olympijských her v Pekingu 2022. Analyzovány jsou zpravodajské články vybraných českých internetových médií: Seznam Zprávy, Aktuálně.cz a iDnes.cz. Teoretická část práce se zabývá olympijskými hrami jako sportovní mega událostí a jejich souvislostí s pojmy soft power a sportwashing. V teoretické části je také popsána funkce médií a jejich role v ovlivňování veřejného mínění. V praktické části diplomové práce je představen mediální obraz zimních olympijských her v Pekingu 2022, jak byl prezentován ve vybraných českých internetových médiích.

Klíčová slova:

sportovní mega událost, olympijské hry, Čína, kontroverze, soft power, sportwashing, média

Souhlasím s půjčováním práce v rámci knihovních služeb.

Bibliographical identification

Author: Bc. Tomáš Kafuněk
Title: Media analysis of the Beijing 2022 Winter Olympics

Supervisor: PhDr. Arnošt Svoboda, Ph.D.

Department: Department of Social Sciences in Kinanthropology

Year: 2023

Abstract:

The thesis deals with the media analysis of the Beijing 2022 Winter Olympic Games. It analyses news articles of selected Czech online media: Seznam Zprávy, Aktuálně.cz and iDnes.cz. The theoretical part of the thesis deals with the Olympic Games as a sports mega-event and its connection with the concepts of soft power and sportwashing. The theoretical part also describes the function of the media and their role in influencing public opinion. The practical part of the thesis presents the media image of the Beijing 2022 Winter Olympic Games as presented in selected Czech online media.

Keywords:

sports mega event, Olympic Games, China, controversy, soft power, sportwashing, media

I agree the thesis paper to be lent within the library service.

Prohlašuji, že jsem tuto práci zpracoval samostatně pod vedením PhDr. Arnošta Svobody, Ph.D., uvedl všechny použité literární a odborné zdroje a dodržoval zásady vědecké etiky.

V Olomouci dne 29. června 2023

Děkuji vedoucímu práce PhDr. Arnoštu Svobodovi, Ph.D. za pomoc a cenné rady, které mi poskytl při zpracování této práce.

OBSAH

Obsah	7
1 Úvod	10
2 Přehled poznatků	11
2.1 Sportovní mega události.....	11
2.1.1 Co to jsou sportovní mega události.....	11
2.1.2 Co dělá z události mega událost.....	11
2.1.3 Co řadíme mezi sportovní mega události	11
2.1.4 Síla sportovních mega událostí	12
2.1.5 Důsledky sportovních mega událostí	12
2.2 Sport a politika.....	12
2.2.1 Sport a diplomacie	12
2.2.2 Sport a propaganda	13
2.3 Soft power	13
2.3.1 Soft power ve sportu	14
2.3.2 Kdo využívá soft power.....	15
2.3.3 Soft disempowerment	15
2.3.4 Čína a soft power	16
2.4 Sportwashing	17
2.4.1 Původ pojmu sportwashing	18
2.4.2 Sportwashing a sportovní mega události	18
2.4.3 Rozdíl mezi sportwashingem a soft power	20
2.5 Zimní olympijské hry v Pekingu 2022	20
2.6 Média	21
2.6.1 Agenda setting	22
2.6.2 Česká internetová média.....	23
3 Cíle	25
3.1 Hlavní cíl	25
3.2 Dílčí cíle.....	25
3.3 Výzkumné otázky	25

4	Metodika.....	26
4.1	Kvalitativní výzkum	26
4.2	Kvalitativní analýza.....	26
4.3	Otevřené kódování a kategorizace	26
4.4	Tematická analýza.....	27
4.5	Výzkumný soubor.....	28
4.6	Metody sběru dat	28
5	Výsledky.....	29
5.1	Covid-19.....	29
5.1.1	Rozsáhlá vládní opatření	29
5.1.2	Mezinárodní vztahy.....	30
5.1.3	Let Českého olympijského týmu	31
5.1.4	Čínský paradox.....	31
5.1.5	Olympijské hry bez diváků	31
5.1.6	Dopad pandemie na organizaci her	32
5.1.7	Dopad opatření na sportovce	33
5.2	Porušování lidských práv	33
5.2.1	Ujguři	34
5.2.2	Genocida.....	35
5.2.3	Bavlna	35
5.2.4	Vliv Číny v mezinárodních organizacích.....	36
5.2.5	Zmizení tenistky	36
5.3	Bojkot	40
5.4	Invaze na Ukrajinu.....	45
5.5	Česko-čínské vztahy	48
5.6	Udržitelnost	50
6	Diskuse.....	52
7	Závěr.....	58
7.1	Jakým způsobem byly v českých médiích prezentovány zimní olympijské hry v Pekingu 2022?	58
7.2	Jaká byla hlavní téma, na která se zaměřovala česká média při zimních olympijských hrách v Pekingu 2022?.....	59

7.3 Jak moc byla v českých médiích akcentována kontroverze zimních olympijských her v Pekingu 2022?	59
7.4 Jak se lišil způsob prezentace zimních olympijských her v různých médiích?	60
8 Souhrn.....	62
9 Summary.....	63
10 Referenční seznam	64
10.1 Zpravodajské články pro výzkumnou část	67

1 ÚVOD

Olympijské hry jsou jednou z nejdůležitějších sportovních událostí. Před zraky celého světa se zde utkávají ti nejlepší sportovci reprezentující svoji zemi. Olympijské hry ale nejsou jen o soutěžení a sportovních výkonech. Jsou také symbolem respektu a přátelství mezi lidmi bez ohledu na jejich rasu, národnost nebo náboženství. Ne vždy jsou však tyto ideály dodržovány.

Cílem diplomové práce je provést mediální analýzu zimních olympijských her v Pekingu 2022, se zaměřením na jejich kontroverze, zejména na porušování lidských práv v pořadatelské zemi, což je v rozporu se základními principy olympionismu. Dále se práce zaměřuje na problematiku zneužívání olympijských her pro politickou propagandu, a to například prostřednictvím tzv. měkké síly (soft power) nebo sportwashingu.

V praktické části je vytvořena mediální analýza vybraných českých internetových médií. Jejím cílem je zjistit, jak jsou v těchto médiích zimní olympijské hry v Pekingu 2022 prezentovány. Výstupem analýzy bude nejen výčet témat, která byla v českých médiích v souvislosti se zimními olympijskými hrami v Pekingu 2022 nejčastěji zmiňována, ale i způsob, jakým byla témata prezentována, s čím byla spojována a co v nich bylo zdůrazňováno.

Výsledky diplomové práce mohou přispět k porozumění, jak média formují a ovlivňují vnímání pekingských zimních olympijských her u veřejnosti.

2 PŘEHLED POZNATKŮ

2.1 Sportovní mega události

2.1.1 Co to jsou sportovní mega události

Sportovní mega události jsou rozsáhlé kulturní (komerční, sportovní) události, které mají mezinárodní význam a masovou popularitu. Hlavními rysy sportovních mega událostí jsou zaprvé významné důsledky pro hostitelské město, stát nebo národ a zadruhé značný mediální dosah (Roche, 2000).

2.1.2 Co dělá z události mega událost

Podle Robertse (2004) dělá z události mega událost, právě to, že je mezinárodní a její propagační sdělení je díky televizi a dalším telekomunikačním prostředkům sledováno miliardami lidí po celém světě.

K rozšíření a rostoucí popularitě mega událostí došlo podle Horneho a Manzenreitera (2006) především ze tří hlavních důvodů. Prvním z nich je bezesporu vývoj technologií masové komunikace, zejména satelitní televize, které umožňují publiku z celého světa živě sledovat události, jako jsou například olympijské hry, nebo mistrovství světa ve fotbale.

Druhým důvodem je vytvoření spojenectví sport – média – obchod. To prostřednictvím sponzorských práv, exkluzivních vysílacích práv a merchandisingu zaručuje mega událostem příliv sponzorů, kteří profitují z masové mezinárodní popularity mega událostí a zviditelňují se před celosvětovým publikem (Horne & Manzenreiter, 2006).

Třetím důvodem toho, proč se zvýšil zájem o pořádání sportovních mega událostí je příležitost rozvoje a propagace pořadatelského města, regionu nebo dokonce celého státu (Horne & Manzenreiter, 2006).

2.1.3 Co řadíme mezi sportovní mega události

O tom, co dělá z události mega událost, panují značné nejasnosti a přesné vymezení nemáme. Müller (2015) definuje mega události jako akce s pevně stanovenou dobou trvání, které přitahují velký počet návštěvníků, mají velký zprostředkovaný dosah, jsou spojeny s velkými náklady a mají velký dopad na zastavěné prostředí a obyvatelstvo. Zahrnuje jak sportovní, tak nesportovní akce, ale vylučuje opakující se akce na stejném místě. Podle jeho kategorizace mezi mega události patří, letní olympijské hry, mistrovství Evropy ve fotbale, mistrovství světa ve fotbale, Expo, asijské hry a zimní olympijské hry.

Podle Horneho a Manzenreitera (2006) si z globálního hlediska označení mega událost skutečně zaslouží pouze olympijské hry a mistrovství světa ve fotbale. Tyto dvě události svým dosahem výrazně předčí všechny ostatní. Jejich výsadní postavení v symbolickém soupeření národů jim dává mezinárodní význam a nejvyšší sportovní úroveň zase přitahuje masový zájem celosvětového publiku.

2.1.4 Síla sportovních mega událostí

Protože je sport kolektivní událostí, při které jsou sdíleny a oslavovány společné kulturní hodnoty mohou být sportovní mega události významným prostředkem vnitřní i vnější diplomacie státu. Účast a úspěch na sportovní mega události může mít výraznou roli při budování národa nebo národní hrドosti a stejně tak úspěch národního týmu na sportovní mega události zvyšuje status země na mezinárodní scéně (Maguire et al., 2002).

V rámci sportu dochází ke kulturní výměně mezi zeměmi, a proto ho státy využívají jako součást měkké síly (soft power). Sportovní mega události jsou, vzhledem k tomu, jak obrovskou pozornost na sebe přitahují, ideální platformou pro prezentaci pořadatelského státu a zlepšení jeho image (Lin et al., 2008).

Stát může úspěšným pořádáním sportovní mega události, která reprezentuje společné hodnoty, zvýšit svoji atraktivitu a prestiž a tím zlepšit svoje postavení v mezinárodní politice (Grix & Lee, 2013).

2.1.5 Důsledky sportovních mega událostí

Sportovní mega události soustřeďují prostřednictvím médií pozornost celého světa na konkrétní místo a národ a na jeho úspěchy či neúspěchy při dobrém výkonu v rámci akce nebo při jeho pořádání (Horne & Manzenreiter, 2006).

2.2 Sport a politika

2.2.1 Sport a diplomacie

Podle Bulla (1977) lze diplomacii definovat jako: „vedení vztahů mezi suverénními státy ve světové politice oficiálními zástupci a mírovými prostředky.“ Dříve byla diplomacie výhradně v kompetenci oficiálních zástupců státu, postupně se však i nestátní instituce a aktéři začali podílet na diplomatickém úsilí. Součástí diplomacie se stali i sportovci, kteří se účastní na mezinárodních akcích podíleli na prezentaci příznivého obrazu země před mezinárodním publikem (Murray & Pigman, 2014).

Diplomacie a soft power jsou na rozdíl od propagandy vykreslovány jako pozitivní způsob budování mezinárodních vztahů a řešení potencionálních problémů, v němž se státní instituce snaží spíše zapojit svoji image a přitažlivost (Murray, 2018).

Zatímco je využití propagandy ve sportu často kritizováno, sportovní diplomacie je obecně považována za kladnou schopnost, která je založena na základních sportovních hodnotách přátelství a porozumění mezi národy (Murray & Pigman, 2014).

Sport je zvláště efektivním diplomatickým prostředkem, protože má velký kulturní a společenský význam, díky kterému se těší globální mediální pozornost. Právě sportovní události v minulosti generovaly největší mediální publikum což je zvláště atraktivní pro diplomacii (Murray & Pigman, 2014).

2.2.2 Sport a propaganda

Taylor (2002) definuje propagandu takto: „jakékoli informace, myšlenky, doktríny nebo zvláštní apely, šířené za účelem ovlivnění názorů, emocí, postojů nebo chování jakékoli zvláštní skupiny ve prospěch sponzora, ať už přímo nebo nepřímo.“ Tato široká definice ve skutečnosti popisuje aktivity většiny států, termín propaganda se však často využívá různými skupinami k očernění aktivit jiných skupin. Nyní se slovem propaganda stále častěji popisují falešné a lživé zprávy, které slouží k zakrytí konečných cílů (Auerbach & Castronovo, 2013).

Pokud jde o zkoumání vztahu sportu a propagandy, pak se jedná nejčastěji o aktivity nacistického Německa a komunistického Sovětského svazu a Číny. Nejvýraznějším zneužitím sportu k propagandistickým účelům je v prvním případě berlínská olympiáda v roce 1936, která měla světu ukázat sílu nacismu v Německu. U Sovětského svazu to byly investice do sportovních programů a sportovních událostí, které byly významným prostředkem propagace komunismu v průběhu studené války (Auerbach & Castronovo, 2013).

Historické režimy k šíření propagandy využívali masová média, aby se jejich sdělení dostalo k co nejširšímu publiku. Donedávna platilo, že pasivní publikum bylo snadno manipulovatelné médií a těmi kdo je ovládali. V dnešní době je však publikum díky digitalizaci a lepší dostupnosti informací aktivnější, a tak je nutné propagandu šířit novými způsoby jako je například soft power nebo sportwashing (Auerbach & Castronovo, 2013).

2.3 Soft power

Podle Nyeho (1990) se po studené válce změnila povaha mezinárodních vztahů a riziko spojené s nasazením tradičních vojenských forem moci vedlo k tomu, že v mezinárodních vztazích začaly nabývat na důležitosti nehmotné formy moci, jako jsou kultura, ideologie

a instituce. Nye (2004) rozlišuje dva druhy moci. Tvrda moc neboli ovlivňování chování druhých, abyste dosáhli požadovaných výsledků a měkká moc, jenž spočívá ve schopnosti přitahovat a přesvědčit druhé, aby chtěli to, co vy. Měkká moc tedy spočívá ve schopnosti formovat zájmy druhých a přizpůsobovat je svým vlastním zájmům.

Základním cílem soft power je tedy schopnost nastavit politický program tak, aby mocenské preference ostatních zemí byly utvářeny touhou duplikovat vaše zdroje měkké síly, tedy kulturu, ideologii nebo politiku (Nye, 2008).

Příkladem jsou olympijské hry v Pekingu v roce 2008, které výrazně posílily měkkou sílu Číny díky vydařenému pořadatelství této události, globálnímu rozšíření povědomí o staré čínské kultuře a civilizaci a mezinárodnímu uznání za to, že čínští sportovci dokázali získat nejvyšší počet zlatých medailí (Pang, 2008).

2.3.1 Soft power ve sportu

Pořádání sportovní mega události může být významnou praktikou veřejné diplomacie. Zemím jako je Čína umožňuje, aby světu prezentovaly svoji schopnost měkké síly a potenciálně dosáhly jejího posílení v mezinárodním systému. (Grix & Lee, 2013).

Pro vznikající mocnosti může být pořádání sportovních mega událostí příležitostí k zvýšení přitažlivosti i v případě, že nemají atraktivní domácí politické charakteristiky. Mezinárodní rozměr sportovního úspěchu národních reprezentací, nebo jednotlivců na sportovních mega událostech využívá měkká síla pro zvýšení politické přitažlivosti. Navenek se státy snaží přilákat ostatní prostřednictvím aktivit, které vytváří příznivý dojem a zvyšují porozumění u zahraničního publiku. Klíčovou výhodou sportovní mega události je, že je stát schopen komunikovat svou atraktivitu prostřednictvím sdílených kulturních hodnot sportu (Sharp, 2009).

V minulosti musely mezinárodní řídící orgány jako je Mezinárodní olympijský výbor (MOV) a Mezinárodní federace fotbalových asociací (FIFA) přemlouvat státy k tomu, aby pořádaly jejich stěžejní akce (olympijské hry a mistrovství světa ve fotbale). Dnes už je tomu jinak, protože se sportu mezinárodně zvýšila jeho politická důležitost a pořádání sportovních mega událostí může být relativně levným prostředkem, jak zlepšit svoji image, postavení, hospodářskou konkurenceschopnost a celkově schopnost prosazení se na mezinárodní scéně. Klíčové sportovní mega události byly až donedávna pořádány hlavně v bohatých západních státech, nyní však do boje o jejich pořádání úspěšně vstoupily státy s rychle se rozvíjejícími ekonomikami. (Grix & Lee, 2013).

2.3.2 Kdo využívá soft power

Pořádání sportovních mega-událostí nabízí rozvojovým zemím praktikování veřejné diplomacie s cílem promítнуть a posílit svou měkkou sílu v mezinárodním systému. Nejaktivnější státy, které v poslední době pořádaly sportovní mega události jsou Čína, Jihoafrická republika a Brazílie. Olympijské hry v Pekingu v roce 2008 (a 2022), Mistrovství světa ve fotbale 2010 v Jihoafrické republice a následující mistrovství světa v roce 2014 a olympijské hry v Brazílii v roce 2016 (MS Katar 2022) jsou příklady, kde je pořádání sportovních mega událostí vnímáno jako praktika veřejné diplomacie, kterou státy demonstrují, jak stávající schopnost měkké moci, tak usilují o její další posílení. Pořádání sportovních mega událostí tedy poskytuje rozvíjejícím se státům potenciál k praktikování veřejné diplomacie s cílem přilákat občany jiných států, a to hlavně pomocí globálních médií (Grix & Lee, 2013).

Už jen skutečnost, že každý, z těchto států uspěl ve výběrovém řízení na pořádání olympijských her a mistrovství světa je sama o sobě úspěchem, který signalizuje jejich individuální nástup jako důvěryhodné mocnosti nejen v mezinárodním sportu, ale v mezinárodním systému jako takovém. Zdůrazňuje fakt, že pořádání takových akcí signalizuje a zároveň slibuje další příležitosti k posílení role velkých rozvojových zemí v globálních záležitostech (Grix & Lee, 2013).

2.3.3 Soft disempowerment

Tam, kde dochází k pokusu akumulovat měkkou sílu však vždy existuje možnost měkkého zbavení moci, tedy soft disempowerment. Termín soft disempowerment odkazuje na ty situace, ve kterých může snaha o využití soft power ostatní naštvat, urazit nebo odradit, což vede ke ztrátě atraktivity nebo vlivu. Koncept soft disempowerment nám ukazuje, že akumulace měkké síly může mít pozitivní výsledky, které nás posilují, ale na druhou stranu i negativní výsledky, které nás naopak oslabují (Brannagan & Giulianotti, 2014).

Pořadatelství sportovních mega akcí s sebou nese nevyhnutelná reputační rizika, a proto může být doprovázeno formami soft disempowerment. Hostitelské země mohou být nepřipravené na následnou vysokou úroveň pozornosti a kritického zkoumání ze strany mezinárodních médií, lidských práv, vládních, sportovních a dalších organizací (Chalip, 2008).

S obrovskou mírou pozornosti přichází i nebezpečí negativní publicity, v jejímž důsledku může hostitelská země a její image více ztratit, než získala (Higham, 1999).

Příkladem mohou být čínské olympijské hry v Pekingu v roce 2008, kvůli kterým se dostala Čína do centra pozornosti, pokud jde o lidská práva, stav demokracie, okupaci Tibetu, zacházení

s menšinami, jako jsou Ujgurové nebo vysokou úroveň znečištění (Brannagan & Julianotti, 2014).

2.3.4 Čína a soft power

Čína byla vybrána jako pořadatel olympijských her v roce 2008 jako první z „nových“ států a představuje odvážný krok ze strany Mezinárodního olympijského výboru, který signalizuje mezinárodní přijetí tohoto kdysi vyloučeného státu. Mezinárodní olympijský výbor sice tvrdí, že přesunutí olympijských her do této země je spravedlivé. Podle Blattera (2010) je ale zřejmé, že jde o to, rozšířit firemní značku olympijských her na nové a velké trhy (později Brazílie, JAR, Rusko, Katar) (Blatter, 2010).

Mezinárodní olympijský výbor ale všem jasně připomíná, že ve své základní podstatě jsou olympijské hry především svátkem sportu, dokonalosti, přátelství a respektu mezi účastníky ze všech koutů světa. Tehdejší prezident Mezinárodního olympijského výboru k tomu dodal, že si Čína pořadatelství her zasloužila a měla by mít možnost světu ukázat bohatství své kultury, schopnosti svých obyvatel a vůli budovat lepší a udržitelnější budoucnost. Hry by podle něj měly být vnímány jako most mezi zeměmi, kulturami a náboženstvími a měly by přispět k tomu, aby se Čína otevřela světu a integrovala se do mezinárodního společenství (Blatter, 2010).

Čína využila sport a sportovní slávu, aby pomohla na domácí půdě potvrdit svou vlastní politickou ideologii, přičemž někteří komentátoři tvrdí, že pekingské hry byly spíše o podpoře domácí politiky než o prezentaci ve světě (Brownwell, 2008).

Podle vědců však není pochyb, že Čína využila olympijské hry k propagaci svého vzestupu jako nově vznikající mocnosti a k podpoře své integrace a působení v mezinárodním systému (Bairner & Molnar, 2010). Taktéž Cull (2008) tvrdí, že Čína pojala olympijské hry jako cvičení ve veřejné diplomacii a využila pekingské hry k hledání politiky přitažlivosti a s ní spojené měkké moci.

Příklad pekingských her ukazuje rizika spojená s pořádáním sportovních mega událostí, neboť na jedné straně, pokud váš stát trpí špatným obrazem založeným na minulosti, špatných lidských právech nebo nedemokratické správě věcí veřejných, může být velká sportovní událost nejlepším způsobem, jak odvést pozornost ostatních směrem k pozitivnějšímu obrazu. Na druhou stranu je však třeba ukázat svůj národ celosvětovému publiku (kumulativní sledovanost televizních přenosů údajně přesáhla 4 miliardy diváků) a s tím spojená intenzivní mediální pozornost nemusí mít ten správný efekt a nemusí být nejlepším způsobem, jak zlepšit svou image a zvýšit svůj vliv na světové scéně (DeLisle, 2008).

Čína je sice uzavřenější společnost než většina ostatních, stále ale funguje ve světě internetu a globálního satelitního zpravodajství, což znamená, že národ bude známý takový, jaký je, ne takový, jaký chce být. To vede k neustálému proudu negativního tisku v souvislosti s otázkami lidských práv (Cull, 2008).

Klíčová součást olympijských her v Pekingu bylo budování čínského nacionalismu a národa. Tento zvýšený nationalismus v Číně vedl ke zvýšeným očekáváním Číňanů, že jejich země bude mít v rámci mezinárodního společenství vyšší prestiž. Pořádání olympijských her v Číně lze chápat nikoli jako snahu změnit se na mezinárodní společenství, ale spíše na zemi, která se z regionální velmoci stala velmocí globální. Čína se stala aktivnějším a angažovanějším aktérem v globálních záležitostech, jehož základem je sebevědomější země schopná prosazovat svoje zájmy a myšlenky a usilovat o reformu klíčových mezinárodních organizací, jako je WHO (Shen & Breslin, 2010).

Čína se stejně jako později Brazílie nesnaží být součástí jádra, které je obsazeno vyspělými kapitalistickými státy, ale spíše nově vznikající alternativní mocnosti k těm západním (Brautigam, 2009).

2.4 Sportwashing

Simon Chadwick (2022) definuje sportwashing jako: „prostředek, kterým může země odvrátit pozornost publika od méně příznivého vnímání země prostřednictvím programu investic do sportu“

Podle Skeye (2022) je v současnosti sportwashing populární neologismus, který se používá k psaní o konkrétních typech režimů, které se buď snaží posílit nebo spravovat svou pověst na mezinárodní scéně. Jeho hlavní rysy jsou následující:

- Sportwashing se zaměřuje spíše na akty smíření než na podvod. Je navržen tak, aby budoval pozitivní asociace se státem/zemí, spíše, než aby jednoduše skrýval
- Zaměřuje se na aktivity států a státních aktérů, kteří spolupracují s národní nebo nadnárodní sportovní organizací
- Dosud byl používán pouze jako pejorativní termín, podobně jako propaganda, ke zpochybňování těchto aktivit. To je v kontrastu s příbuznými pojmy, jako je měkká síla nebo veřejná diplomacie, které jsou často vykreslovány jako legitimní akce států, i když nejsou považovány za úspěšné.
- Všichni aktéři sídlí mimo „západ“.

Metafory o praní a zejména praní oděvů má dlouhou historii, pokud jde o představy o podvodu, zastírání nebo rozptýlení. Myšlenky týkající se osobní bezúhonného jsou vyjádřeny ve způsobech, jakými lidé nakládají se svým „špinavým prádlem“, zatímco termín praní se již dlouho používá ve vztahu ke zpracování „špinavých“ (tj. kriminálně generovaných) peněz tak, aby mohly být utraceny, aniž by přitahovaly zájem úřadů (Dodd, 2005).

2.4.1 Původ pojmu sportwashing

Výraz „sportwashing“ vychází z výrazu „whitewashing“, což je metafora zahrnující vápno nebo barvu, která se používá k zabělení povrchu. „Whitewashing“ označuje postup, kdy se něco, nebo někdo staví do příznivého světla, přestože jsou na něm přítomny nějaké pochybné vlastnosti, které jsou ve whitewashingu zamáleny. Ačkoli se whitewashing vyskytuje v mnoha různých kontextech, obzvláště znepokojivý je v dějinách rasismu. Starším bratrancem „sportwashingu“ je „greenwashing“, praxe korporací, které zveličují, nebo předstírají své ekologické přednosti nebo vlastnosti svých výrobků, aby využili proenvironmentální nálady spotřebitelů. Jak v případě whitewashingu, tak greenwashingu a sportwashingu, dochází k morálním porušením na jedné straně a přání, aby se tomuto morálnímu porušení dostalo méně pozornosti, než se mu dostávalo na straně druhé. V případě sportwashingu je pozornost od morálního porušení odváděna prostřednictvím sportu. Vzhledem k tomu, že sport vzbuzuje vášně u tolika lidí a že se těší obrovské pozornosti, stal se cenným strategickým prostředkem, jak se pohybovat v základní dynamice mezi morálním porušením a přání, aby si tohoto porušení ostatní nevšímali (Fruh et al., 2023).

Způsob, jakým se sportwashing snaží řešit morální porušení, v podstatě zahrnuje publikum, a proto je běžné chápát sportwashing jako snahu o zlepšení reputace nebo změnu značky, aby se zbavila nežádoucí asociace. Morální porušení je něčím, co sportwasher chápe jako problematické především proto, že ho ostatní znají a odsuzují, je to morální skvrna, kterou je třeba „vyprat“. Očekává se, že obvinění ze sportwashingu typicky staví sportwashera do role vypočítavého. Obvinění ze sportwashingu obvykle představuje činitele, který se dopouští nespravedlnosti a který se snaží tuto nespravedlnost řešit nikoliv tím, že zavádí reformy k omezení nespravedlnosti, ale tím, že řídí, jak ji vnímají ostatní. Tímto ostatní do nespravedlnosti zapojuje a přenáší na ně spoluvinu (Fruh et al., 2023).

2.4.2 Sportwashing a sportovní mega události

Sportwashing může dosáhnout svého cíle prostřednictvím různých účinků. Nejpřímějším efektem může být to, že vlastnictví významného sportovního klubu nebo pořádání sportovní

mega události, jako jsou olympijské hry, nebo mistrovství světa, umožňuje státním představitelům proniknout hlukem globální informační společnosti a šířit po delší dobu řadu široce slyšitelných sdělení, která zlepšují pověst (Brannagan & Julianotti, 2018).

Nejjednodušším způsobem je uzurpovat si nežádoucí výsledky internetového vyhledávání díky samotnému objemu a relevanci. Pokud se všechny stránky výsledků vyhledávání pro „Katar“ budou týkat mistrovství světa ve fotbale, méně lidí se dostane na pozdější stránky, kde se objevují výsledky týkající se porušování lidských práv. Můžeme to označit za odvádění pozornosti od morálního porušení, které sportwashing řeší. Výsledkem je, že méně lidí se nakonec věnuje morálnímu porušení, které je předmětem sportwashingu a více lidí je vystaveno pozitivní asociaci mezi sportovní událostí, která je zajímá a prostředkem sportwashingu (Fruh et al., 2023).

Podobným, ale výraznějším efektem je minimalizace morálního porušení, například tím, že je odsunuto do pozice relativně méně významné než sportovní mega událost. Minimalizace spíše, než že by způsobila, že si morální porušení uvědomuje nebo se mu věnuje méně lidí, méně informační kontext, v němž se porušení dostává do povědomí lidí tak, že se zdá být méně naléhavé, rozsáhlé nebo důležité, než ve skutečnosti je (Fruh et al., 2023).

Ještě znepokojivější je, že sportwashing může mít za následek normalizaci porušování morálky. V tomto případě najde o to, kolik lidí si morálního porušení všímá nebo jak hodnotí jeho význam, ale o to, zda určité publikum morální porušení vůbec vnímá jako porušení (Fruh et al., 2023).

Morální problém sportwashingu je především v odvracení pozornosti od morálních prohřešků, jejich zlehčování nebo normalizace prostřednictvím sportu. Sportwashing tak poškozuje cenné sportovní prvky, aby dosahoval svých cílů a také činí účastníky spoluviníky protiprávního jednání. Je zřejmé, že fanoušci a sportovci nejsou přímými spoluviníky protiprávního jednání režimu využívajícího sportwashing. Běžní fanoušci často nejsou součástí politického systému takovým způsobem, aby byli zodpovědní za hlasování pro kruté porušovatele lidských práv. Přesto může sportwashing činit z běžných fanoušků a sportovců spoluviníky například porušování lidských práv. To proto, že pokud existuje mezinárodní tlak na režim, aby přestal porušovat lidská práva a sportwashing odvádí pozornost od porušování lidských práv, hrozí, že bude sportwashing tyto nespravedlnosti udržovat. Účastníci ve sportu se tak mohou stát spoluviníky těchto nespravedlností tím, že napomáhají sportwashingu, který umožňuje, aby tyto nespravedlnosti pokračovaly (Fruh et al., 2023).

2.4.3 Rozdíl mezi sportwashingem a soft power

I když pojmy soft power a sportwashing oba představují nástroje budování pozitivního obrazu země, nebo organizace, jsou to odlišné koncepty.

Soft power se týká schopnosti země ovlivňovat jiné země a lidí pomocí její kultury, hodnot a ideologií. Tento koncept se zaměřuje na pozitivní vlastnosti země, které jsou využívány k přesvědčování a přitahování jiných lidí.

Na druhé straně sportwashing se zaměřuje na využití sportovních událostí a aktivit k získání pozitivního mediálního obrazu, a přitom odvedení pozornosti od negativních aspektů vlády, korporace nebo jiné organizace. Tento koncept se často využívá k zakryvání skutečnosti, že daná organizace se podílí na problematických či kontroverzních záležitostech.

Zatímco se tedy soft power zaměřuje na pozitivní aspekty země a její schopnost ovlivnit jiné země, sportwashing se zaměřuje na využití sportu k odvedení pozornosti od problematických záležitostí země.

2.5 Zimní olympijské hry v Pekingu 2022

Zimní olympijské hry v Pekingu 2022 se odehrály uprostřed víru globálních kontroverzí a intrik. Hry se konaly během pandemie koronaviru a v Číně, zemi dobře známé porušováním lidských práv, které je v rozporu s ideály zakotvenými v olympijské chartě. Pekingské hry proběhly jen několik měsíců po odložených letních olympijských hrách v Tokiu 2020, které vyvolaly debatu jak uvnitř Japonska (kde průzkumy ukázaly, že více než 80 % populace bylo proti pořádání her), tak i v širším světě, kde byly olympijské hry podrobeny intenzivnější kontrole negativních externalit, které často přicházejí se sportovní mega událostí, od chronického nadměrného utrácení a greenwashingu až po intenzivnější sekuritizaci a nucené vystěhování (Bajc, 2016).

Ve skutečnosti Peking hostil zimní hry v roce 2022 proto, že řada demokratických měst vypadla z nabídkového řízení kvůli intenzivní kritice v médiích a veřejné nespokojenosti kvůli nevýhodám olympijských her. Města jako Oslo, Stockholm, Krakov, Mnichov, Lvov a Graubunden stáhla své kandidatury a zůstaly pouze Peking a Almaty v Kazachstánu. Nakonec zvítězil Peking 44 ku 40 (Borden, 2015).

Ačkoli aspiraci Číny na pořádání olympijských her nelze omezit pouze na získání mezinárodního uznání, sport v Číně má zvláštní váhu jako zprostředkovatel společenských změn a legitimacy, stejně jako zdroj mezinárodního uznání, národní prestiže a motor budování národa (Guoqi, 2008).

V roce 1985 Čína vytvořila svou „olympijskou strategii“, jejímž cílem bylo přeměnit zemi ve sportovní velmoc, která bude jednoho dne hostit hry. Strategie zahrnovala pořádání menších sportovních akcí, jako jsou asijské hry, které se odehrály v Pekingu v roce 1990. To se rozvinulo v širším kontextu toho, co vědec Wang Hui (2009) nazývá „depolitizací politiky“, přičemž po násilí proti demokratickým disidentům na náměstí Nebeského klidu v roce 1989 dala Komunistická strana Číny prioritu ekonomickému rozvoji a zapojení do globálních kapitalistických struktur a koordinované snížení úrovně demokratického impulsu. Cílené úsilí Číny se vyplatilo a v roce 2001 byla vybrána k pořádání olympijských her v roce 2008. Ve stejném roce vstoupila do Světové obchodní organizace a čínští lídři veřejně ohlašovali novou éru zapojení do tržního kapitalismu a globální otevřenosti (DeLisle, 2008).

Hry v Pekingu v roce 2008 osvětlily místní kritiku olympijských her. Pekingští uchazeči odhadli celkové náklady na 14 miliard dolarů, ale vyšplhaly se na více než 40 miliard dolarů. 1,5 milionu lidí přišlo o své domovy, aby uvolnili místo pro olympijskou infrastrukturu. Ti, kteří napadli proces vystěhování, dostali roční tresty „převýchovy prací“. Zdánlivě, aby zabránila terorismu, utratila čínská vláda miliardy na přezbrojení svého represivního aparátu. Vláda postavila čistírny odpadních vod, předělala veřejnou dopravu a přemístila asi 200 znečišťujících průmyslových odvětví, zatarasila továrny, vykázala těžce znečišťující vozidla z Pekingu. Po hrách ale Čína opatření zrušila (Boykoff, 2022).

Nicméně Mezinárodní olympijský výbor vybral Peking jako hostitele olympijských her v roce 2022, což bylo poprvé, kdy město uspořádalo zimní i letní hry. Do roku 2022 se množily důkazy o tom, že ujgurští muslimové a další turecké národy byli silně potlačováni v provincii Sintiang, kde stát budoval „převýchovná centra“ a potlačoval kulturní praktiky. Mezitím za prezidenta Si Ťin-pchinga byly v Číně potlačovány rostoucí feministické skupiny a mnoho aktivistek prchalo do exilu. Čínské hnutí LGBTQ vidělo, že se jeho diskurzivní prostor zmenšil, přičemž aktivisté zažívali obtěžování a zastrašování. Prezident Mezinárodního olympijského výboru Bach pod tlakem zdůraznil „politickou neutralitu Mezinárodního olympijského výboru a her“ a trval na tom, že „Olympiáda nemůže vyřešit problémy, které nevyřešily generace politiků“. Sponzoři olympijských her do značné míry mlčeli, aby neurazili Čínu a rozvíjející se trh, který zastupovala (Boykoff, 2022).

2.6 Média

Události vybírají média pro zpravodajství podle různých kritérií. Za prvé, zpravodajství obvykle reprodukuje dominantní postoje a názory v dané zemi a zůstávají v rámci zavedeného

systému idejí a názorů. Mediální pokrytí obvykle odráží postoje, hodnoty a názory dané země (Ginneken, 1998).

Média navíc nejsou nezávislá na ekonomické a politické moci. Dokonce i v demokratických společnostech potřebují novináři přístup k politickým aktérům, aby získali informace, a média jsou často součástí korporací a mediálních konglomerátů a potřebují reklamu od společnosti. (Chomsky, 1989). Navíc v zemích bez svobody tisku, např. v ČLR, stát kontroluje a cenzuruje novinářské články, které jsou v rozporu s pravidly média. Cílem tamějších médií je propagovat a vysvětlovat vládní politiku (Lee, 2003).

Za druhé, média sledují nejen dominantní diskurzy a stereotypy o cizích zemích: o některých událostech neinformují, protože o nich novináři nevědí. O jiných událostech se neinformuje, protože novináři nepovažují za dostatečně důležité a zajímavé. Mediální zpravodajství je vždy selektivní (Habermas, 1992).

Síla vlivných aktérů a samotných médií určovat agendu ovlivňuje a omezuje popis reality. Média tak vytvářejí svět, který není a nemůže být přesným obrazem objektivního světa (Schulz, 1976).

Důležitým kritériem pro výběr zpráv je blízkost sídla média k místu události. Záleží nejen na geografické blízkosti, ale také na blízkosti z hlediska důležitých politických, kulturních a ekonomických vztahů (Schulz, 1976).

Za třetí, média ovlivňuje politický systém. V otevřených společnostech média shromažďují názory politických aktérů, vytvářejí veřejnou sféru a zprostředkovávají veřejnosti politické debaty (Habermas, 1992).

Média také hrají důležitou roli při zkoumání zneužívání moci ze strany státu. V ideálním případě odhalují a informují o porušování lidských práv širší veřejnost (International Council on Human Rights Policy, 2002). V autoritářských zemích, jako je Čína, je úloha médií odlišná. Média jsou závislá na státu, a proto kritizují vládu zřídkakdy. Nevytvářejí veřejnou sféru pro svobodnou výměnu argumentů, ale pouze předávají oficiální stanovisko obyvatelstvu, aby přesvědčili lidí o postoji vlády.

2.6.1 Agenda setting

Teorie stanovování agendy (McCombs & Shaw, 1972) na své nejzákladnější úrovni vysvětluje, jak média ovlivňují veřejné mínění. Lidé jsou denně konfrontováni s obrovským množstvím zpráv a informací prostřednictvím médií. Média selektivně zdůrazňují některé informace před jinými. Výzkum z posledních let nadále podporuje názor, že to, co veřejnost považuje za důležité, je do značné míry řízeno mediální agendou. Média v podstatě neříkají

lidem, co si mají myslet, ale říkají jim, o čem mají přemýšlet. Teorie nastolování agendy také potvrzuje, že většina lidí má jen málo přímých zkušeností s důležitými záležitostmi, jako je mezinárodní politika, a proto masová média vytváří "obrazy v našich hlavách" o světě kolem nás.

Z toho vyplývá, že mediální pokrytí objektu zvyšuje důležitost tohoto objektu v očích veřejnosti. Veřejnost se tedy vnímá důležitost témat na základě toho, jaké množství mediálního prostoru a zpravodajství je těmto tématům věnováno (McCombs & Shaw, 1972).

Podle výzkumu Wanty et al. (2004) platí, že čím více negativní medializace se dostane určitému národu, tím negativněji bude tento národ veřejnost vnímat. Pokud se o národu píše negativně, negativní atributy zmíněné ve zprávách způsobí, že si veřejnost tyto atributy s národem mentálně spojí. Naopak tomu bude u pozitivní prezentace určitého národa v médiích.

2.6.2 Česká internetová média

Vzhledem k tomu, že se v praktické části diplomové práce pracuje s články největších českých internetových médií, bude se tato podkapitola věnovat přehledu českých internetových médií za rok 2022.

Nejnavštěvovanější byly v roce 2022 weby společnosti Seznam.cz. Její stránky v průměru každý měsíc v roce 2022 navštívilo 8,4 mil. reálných uživatelů (RU), kteří si měsíčně zobrazili téměř čtyři miliardy stránek (PV – page views). Druhým nejsilnějším byla skupina Mafra, následují mediální zastupitelství Impression Media a Tiscali Media. Pětici nejsilnějších uzavírá Czech News Center. Vyplývá to z dat oficiálního měření návštěvnosti tuzemských webů NetMonitor (MediaGuru, 2023).

Statistiky zároveň ukazují, že průměrný měsíční počet návštěv na českém internetu se v roce 2022 meziročně snížil. Představoval 2,07 mld., což bylo o 12 % méně než v roce 2021. Také počet zobrazených stránek meziročně klesl, a to o necelých 15 % na průměrných 14,4 mld. měsíčně. Na snížení se mohlo odrazit jak ukončení proticovidových opatření a návrat do běžného života, tak rovněž zavedení nové cookies lišty od ledna 2022, která vyžaduje aktivní souhlas uživatelů, což může mít vliv na výsledky evidované návštěvnosti (MediaGuru, 2023).

Zpravodajské weby společnosti Seznam.cz, Seznam Zprávy a Novinky.cz, se staly nejnavštěvovanějšími v loňském roce s vyrovnanou návštěvností i počtem zobrazených stránek. Třetím nejnavštěvovanější zpravodajským webem byl v roce 2022 iDnes.cz (Mafra), čtvrtý Deník.cz (Vltava Labe Media) a do pětice největších poskočil i TN.cz (Nova), který si připsal vůbec nejvyšší meziroční navýšení mezi TOP zpravodajskými weby a stal se skokanem roku. Do nejlepší

desítky se dostaly také servery CNN Prima News, Aktuálně.cz, Blesk.cz, Echo24.cz a Forum24.cz (MediaGuru, 2023).

3 CÍLE

3.1 Hlavní cíl

Hlavním cílem této diplomové práce je zjistit jakým způsobem byly v internetových médiích Seznam zprávy.cz, iDnes.cz a Aktuálně.cz prezentovány zimní olympijské hry v Pekingu 2022

3.2 Dílčí cíle

- 1) Zjistit, na jaká téma se česká média na zimních olympijských hrách v Pekingu 2022 zaměřovaly.
- 2) Zjistit, na jaká téma se česká média na zimních olympijských hrách v Pekingu 2022 zaměřovaly nejčastěji.
- 3) Zjistit, jak moc se česká média zaměřují na kontroverzi pořádání olympijských her v Číně.
- 4) Porovnat jakým způsobem jsou zimní olympijské hry v Pekingu 2022 prezentovány v různých médiích.

3.3 Výzkumné otázky

- 1) Jakým způsobem byly v českých médiích prezentovány zimní olympijské hry v Pekingu 2022?
- 2) Jaká byla hlavní téma, na která se zaměřovala česká média při zimních olympijských hrách v Pekingu 2022?
- 3) Jak moc byla v českých médiích akcentována kontroverze zimních olympijských her v Pekingu 2022?
- 4) Jak se lišil způsob prezentace zimních olympijských her v různých médiích?

4 METODIKA

Výzkumné šetření je založeno na mediální analýze s využitím tzv. kvalitativní analýzy textu. Za účelem zodpovězení výzkumné otázky budou analyzovány články vybraných českých internetových médií, které souvisejí se zimními olympijskými hrami v Pekingu 2022.

4.1 Kvalitativní výzkum

Kvalitativní výzkum je označení pro výzkum, při kterém nejsou využívány statistické metody nebo jiné postupy kvantifikace pro získání výsledků. Jedná se o metodu nematematické analýzy a jejím výsledkem jsou poznatky získané prostřednictvím různých metod sběru dat (Strauss & Corbinová, 1999).

4.2 Kvalitativní analýza

Cílem kvalitativní analýzy je odhalit téma, pravidelnosti, vztahy a kvality nenumerickým systematickým organizováním dat. V tomto případě se termín „nenumerický“ vztahuje jak na data, tak i na práci s nimi (Hendl, 2005).

Švaříček et al. (2007) uvádí, že „účelem kvalitativní analýzy není přinést představu o rozložení jevu v populaci, nýbrž přesvědčivou evidenci o tom, že daný jev existuje a je určitým způsobem strukturován. Kvalitativní analýza je proto vždy do značné míry popisná“ (p. 210).

4.3 Otevřené kódování a kategorizace

Otevřené kódování je metoda, která vznikla jako součást analytického nástroje známého jako zakotvená teorie. Přestože je velmi jednoduchá, je také velmi účinná a nachází široké uplatnění v rámci různých kvalitativních projektů. Kódování představuje proces, při kterém jsou data rozebrána, analyzována, konceptualizována a znova nově uspořádána. Při použití otevřeného kódování je text rozdělen na jednotky a těmto jednotkám jsou přidělena specifická jména. Výzkumník poté pracuje s těmito nově pojmenovanými fragmenty textu (Švaříček et al., 2007).

Po provedení otevřeného kódování je nezbytné strukturovat hrubá data a vytvořit příběh, na kterém bude postavena výzkumná zpráva. Strukturování zahrnuje identifikaci rozlišitelných typů dat, opakujících se vzorců a kauzálních řetězců. V kvalitativním výzkumu se termín „příběh“ používá jako narativní vyjádření získaných výsledků. Pro dosažení tohoto cíle je důležité najít spojení mezi kategoriemi, definovat klíčové proměnné a objasnit vztahy mezi nimi. Paralelně s procesem kódování jednotlivých záznamů se vytváří seznam existujících kódů. Kódy v tomto

seznamu je následně potřeba systematicky kategorizovat, což znamená, že všechny kódy, které vznikly během otevřeného kódování, jsou seskupovány na základě podobnosti nebo jiných vnitřních souvislostí (Švaříček et al., 2007).

4.4 Tematická analýza

Podle Boyatzise (1998) je tematická analýza metoda, která se využívá k identifikaci a analýze vzorců v datech. Tyto vzorce nazýváme téma. Přestože je tato metoda široce používána, neexistuje shoda na tom, co přesně tematická analýza je a jak se při ní postupuje.

Tematická analýza poskytuje základní dovednosti, které jsou užitečné pro realizaci jiných forem kvalitativní analýzy, a proto by měla být považována za základní metodu kvalitativní analýzy. Tematická analýza nabízí taktéž přístupný a teoreticky flexibilní přístup k analýze kvalitativních dat (Braun & Clarke, 2006).

Výsledkem tematické analýzy může být ucelený tematický popis celého souboru dat, který slouží k tomu, aby seznámil čtenáře s převládajícím tématem nebo tématy. Identifikovaná, kódovaná a analyzovaná téma by v tomto případě měla odrážet obsah celého souboru dat (Braun & Clarke, 2006).

Braun a Clarke (2006) rozdělují proces tematické analýzy na 6 fází:

- 5) Seznámení se s daty
- 6) Generování počátečních kódů
- 7) Hledání témat
- 8) Kontrola témat
- 9) Definování a pojmenování témat
- 10) Tvorba zprávy

První fáze zahrnuje přepis dat a jejich opětovné čtení. V této fázi je také žádoucí dobře se se svými daty seznámit v celé jejich šířce a hloubce, hledat v nich významy a vzorce a připravit se na kódování. Někteří výzkumníci to označují za klíčovou fázi analýzy dat. V druhé fázi probíhá systematické kódování celého souboru dat a jejich srovnávání. Kódy identifikují zajímavé rysy dat. Při procesu kódování organizujeme svá data do smysluplných skupin, které tvoří základ opakujících se vzorů napříč datovým souborem. Ve třetí fázi jsou dlouhé seznamy kódů skládány do potencionálních témat. Témata jsou vytvářena na základě vztahů mezi jednotlivými kódy. Některé kódy mohou společně vytvořit hlavní téma, jiné zase podtéma. Můžeme narazit také na kódy, které zdánlivě nikam nepatří. Ve čtvrté fázi zjišťujeme, zda téma fungují ve vztahu ke kódovaným úryvkům a celému souboru dat. Témata mohou být v této fázi spojena,

rozdělena, či odstraněna. Na konci této fáze by měla témata do sebe vzájemně zapadat a tvořit ucelený příběh. V páté fázi bychom měli definovat podstatu toho o čem jednotlivá témata jsou a provést jejich podrobnou analýzu. Témata je nutné pojmenovat tak, aby byla výstižná, a pro čtenáře srozumitelná. V poslední fázi máme k dispozici kompletní sadu témat, které podrobíme konečné analýze a sepíšeme z nich odbornou výzkumnou zprávu. Cílem této zprávy je odvýprávět pomocí názorných úryvků a ukázek stručný, logický a zajímavý příběh reprezentující naše data (Braun & Clarke, 2006).

4.5 Výzkumný soubor

V tomto projektu se nezískávají data od konkrétních osob, ale pracuje se z již existujícími informačními zdroji, tedy s obsahem internetových mediálních článků.

Výzkumný soubor je definován takto:

- Články českých internetových zpravodajských serverů Seznam zprávy, iDnes.cz a Aktuálně.cz. Tyto zdroje byly vybrány proto, že patří mezi nejsledovanější na českém internetu a ve sledovaném období poskytly dostatečný počet článků.
- Časové rozmezí od začátku roku 2015, což byl rok, ve kterém se vybíral pořadatel zimních olympijských her v roce 2022 do konce roku 2022, kdy se samotné hry konaly.
- Do analýzy byly zařazeny všechny články, které obsahují klíčová slova a sousloví „zimní olympijské hry“ a „Peking“.
- Z vyhledaných článků byly dále zařazeny do analýzy pouze ty, které se reálně alespoň okrajově týkaly zimních olympijských her v Pekingu 2022. Vyřazeny byly například články, které se týkaly zimních olympijských her v roce 2018 v Soči, ve kterých byl zmíněn Peking jenom jako pořadatel následujících her nebo rozhovory se sportovci, kde byly zimní olympijské hry v Pekingu zmíněny, protože se tam daný sportovec chystá, ale dále už nebyly v článku dále rozebírány.

4.6 Metody sběru dat

Data jsou pro účel této práce získávána ze zpravodajských článků třech vybraných českých internetových médií, tedy konkrétně článků serverů Seznam zprávy.cz, iDnes.cz a Aktuálně.cz. Články byly získány pomocí databáze Anopress, která se zabývá monitoringem českých médií.

5 VÝSLEDKY

Výsledková část je pro přehlednost rozdělena podle hlavních témat, která se v analyzovaných článcích objevovala.

5.1 Covid-19

Česká internetová média se aktivně zabývala souvislostmi mezi pandemií covidu-19 a zimními olympijskými hrami v Pekingu 2022. Autoři článků se zaměřovali na informování o vývoji epidemie v pořadatelské zemi a zároveň zdůrazňovali nutnost přijímání různých opatření, která měla zabránit šíření viru mezi účastníky a zajišťovat jejich bezpečí.

Autoři se nicméně významně soustředili i na negativní aspekty, chování Číny, která kladla větší důraz na hladký průběh her než na potřeby a práva svých vlastních obyvatel. To se odráželo v restrikcích a opatřeních, která postihla místní obyvatele a někdy hraničila s porušováním lidských práv. Tento aspekt byl v článcích zmínován a analyzován, aby čtenářům poskytl komplexnější pohled na situaci a možné kontroverze spojené s pořádáním olympijských her v Číně.

Tato vyvážená zpravodajská linie umožňovala čtenářům seznámit se s aktuálními informacemi o covidu-19 v kontextu olympijských her, ale také poukazovala na roli Číny a jejího přístupu k této události. Tím poukazovala na vztah mezi sportem, politikou a lidskými právy, který byl jedním z důležitých témat v době konání zimních olympijských her v Pekingu 2022.

5.1.1 Rozsáhlá vládní opatření

Poprvé byl zmíněn covid-19 v souvislosti se zimními olympijskými hrami 2022 už více než rok před začátkem her. V článku z ledna 2021 jsme se dozvěděli, jak moc Číně záleželo, aby zimní olympijské hry 2022 i přes pandemii proběhly. Když se v Š"-ťia-čuangu, hlavním městě provincie Che-pej, která bezprostředně sousedí s Pekingem, objevilo 120 pozitivně testovaných lidí, rozhodla se čínská vláda 11milionové město co nejvíce odříznout. Celé město bylo uzavřeno do lockdownu a veškerá doprava do Pekingu byla přerušena (Kučerová, 2021a).

Od vypuknutí pandemie se průběžně objevovaly články, které informovaly o covidové situaci v Číně a často odkazovaly na to, že je velmi prioritním cílem držet nákazu co nejdále od Pekingu, aby neohrozila pořádání zimních olympijských her v roce 2022, což by byla pro Čínu katastrofa. V těchto článcích byla často zmínována politika tzv. nulové tolerance. Pokaždé, když se objevila nákaza, byť jednotlivců, Čínská vláda neváhala uzavřít milionová města do lockdownů a nastolit tam tvrdá pravidla, jako omezení pohybu pouze k lékaři nebo pro základní potraviny,

masivní plošné testování, zavírání do karanténních táborů a trestání těch, kteří pravidla nedodržují. Čím více se blížilo zahájení olympijských her, tím byly opatření důraznější. Tyto restrikce společně se zhoršující se životní úrovni však postupem v času začaly v místních obyvatelích vzbuzovat pocity jako je frustrace, panika nebo strach (iDNEWS.cz. & jhr, 2022; Seznam Zprávy, 2021).

Některé články referovaly o čínské strategii boje s covidem-19 poněkud odlehčeně. Například v některých městech se do snahy o vyšší proočkovost zapojily i zahraniční firmy jako Lego a McDonald's, které nabízely své produkty zdarma pro naočkované (Václavíková, 2021c).

V průběhu olympijských her vedení Pekingu vyzvalo obyvatele, aby se vyvarovali veškerého kontaktu se sportovci a ostatními účastníky olympijských her, aby se předešlo rizikům šíření pandemie. Pozdvižení však v médiích vzbudilo prohlášení, že mají lidé zakázaný kontakt se sportovci a trenéry i v případě, že dojde k autonehodě. Prakticky tak mají svědci případné autonehody zakázáno oběti pomoci a mají pouze čekat na příjezd profesionálů (Seznam Zprávy, 2022h).

5.1.2 Mezinárodní vztahy

Téma covidu-19 se v souvislosti se zimními olympijskými hrami 2022 objevil i před začátkem letních olympijských her, které se konaly v roce 2021 v Japonském Tokiu. Kvůli epidemii, nebylo jisté, zda se hry v Tokiu vůbec uskuteční. Nakonec byly bezprecedentně o rok posunuty, ale ani tak nebylo do poslední chvíle jisté, zda bezpečnostní podmínky dovolí akci uspořádat. V tom případě by to znamenalo veliký problém i pro následující zimní hry v Pekingu, protože se zdálo nepravděpodobné, že by se situace za necelý půlrok zásadně zlepšila. Pokud by se hry v Tokiu v roce 2021 uskutečnily, mohlo by to být podle prezidenta Mezinárodního olympijského výboru Thomase Bacha pro Čínskou olympiádu výhodou, protože by těžily z vysoké pozornosti a povědomí o olympijských hrách, které by za sebou hry v Tokiu nechaly (Aktuálně.cz, 2020a).

Další mediálně sledovaná situace související s letní olympiadou v Tokiu byla, když čínský prezident Si Ťin-pching nabídl šéfovi Mezinárodního olympijského výboru Thomasi Bachovi, že poskytne čínské vakcíny proti covidu pro účely olympijských her v Tokiu, na ochranu sportovců. Čína však tuto nabídku dříve dala i Japonsku, které je ale odmítlo s tím, že čínská vakcína není v Japonsku schválená. Autor článku k tomuto na první pohled pozitivnímu gestu, které Mezinárodní olympijský výbor uvítal a pochválil dodává, že není tak úplně nezíštné. Čína jako pořadatel následujících zimních olympijských her si podle něj chtěla získat pozitivní body u Mezinárodního olympijského výboru a ostatních států ve chvíli, kdy ze všech stran sílily hlasy

po diplomatickém bojkotu zimních olympijských her 2022 v Pekingu z důvodu porušování lidských práv v Číně. Článek tak poukazuje nejen na vypočítavost Číny ale i na kontroverzi pořádání zimních olympijských her v Pekingu (Aktuálně.cz, 2021a; Kučerová, 2021d).

5.1.3 Let Českého olympijského týmu

Velké mediální pozornosti se dostalo kauze letu Českého olympijského výboru na olympijské hry v Tokiu, při kterém se nakazila část sportovců a následně se dostala do izolace. Související články byly převážně o tom, jak vytvořit podmínky a pravidla, aby se tato situace na zimních olympijských hrách v roce 2022 už neopakovala. Proto byla sestavena rada expertů, kteří se o vytvoření podmínek pro sportovce měli postarat. Účastníkům zimních olympijských her 2022 bylo například doporučeno, aby se nechali naočkovat. Před odletem podstoupí tři testy a v letadle budou dodrženy bezpečné rozestupy. Po příletu do Pekingu byly zakázány společné selfie a podávání rozhovorů a bylo doporučeno celkově minimalizovat kontakt. Český olympijský výbor tak chtěl předejít tomu, aby již nedošlo ke stejně blamáži, jako při odletu na předchozí hry do Tokia (Aktuálně.cz, 2021d; Gavenda, 2022).

5.1.4 Čínský paradox

V jednom ze článků autor poukazuje na to, že zimní olympijské hry 2022 v Pekingu budou v jistém smyslu velmi paradoxní. I přes to, že pandemie covidu-19 stále není u konce, zimním olympijským hrám v Pekingu už nikdo nezabrání. Čína prezentuje hry jako tlustou čáru za covidovou minulostí a demonstruje svůj vliv ve světě. Byla to ale právě Čína, odkud se pandemie rozšířila do světa a tamní režim na tom má svůj podíl. Navíc autor připomíná, že argumentem pro přidělení letních olympijských her v roce 2008 do Pekingu byla naděje, že to přispěje ke zlepšení stavu tamních lidských práv. To se nestalo, což je vidět na příkladu Ujgurů, Hongkongu atd. Přesto byly Číně svěřeny další olympijské hry, tentokrát zimní (Lipold, 2021).

5.1.5 Olympijské hry bez diváků

V důsledku pandemie covidu-19 bylo v médiích komunikováno, že Mezinárodní olympijský výbor rozhodl o tom, že zimní olympijské hry 2022 proběhnou bez účasti diváků ze zahraničí a budou se jich moci zúčastnit pouze fanoušci z pevninské Číny. Mezinárodní olympijský výbor toto rozhodnutí uvítal, s vidinou rozvoje zimních sportů v Číně a k vytvoření atmosféry při soutěžích. Pár týdnů před zahájením her bylo doplněno, že Čína nebude prodávat vstupenky ani místním, a to z důvodu zabránění dalšího šíření covidu-19 (Aktuálně.cz, 2021e; Seznam Zprávy, 2022f; Sousa, 2021).

Jeden článek se v souvislosti s covidem-19 zabývá dopadem na město Čang-tiá-kchou, konkrétně na jeho čtvrt Čchung-li. Ještě v roce 2015 byla tato čtvrt hodnocena jako extrémně chudá. Na zimních olympijských hrách 2022 se zde mají konat spousty lyžařských a snowboardových akcí a v souvislosti s tím zde vyrostla nová sportoviště, řada luxusních hotelů, obchodních řetězců a dvě vysokorychlostní nádraží. Kvůli pandemii na olympijské hry byl vyhlášen zákaz prodeje vstupenek zahraničním fanouškům, a nakonec nebyl povolen vstup ani domácím. Pro město, kde je každý pátý zaměstnán v práci, související se zimními sporty to tak bude mít velmi negativní dopady (Kučerová, 2022c).

5.1.6 Dopad pandemie na organizaci her

Pandemie měla vliv i na putování olympijského ohně. Kvůli obavě z rozšíření viru se rozhodli organizátoři trasu putování ohně zkrátit. Jak ale doplňuje autor článku, zkrácení trasy může mít na svědomí spíše obava z protestů zastánců lidských práv, kteří upozorňují například na utlačování ujgurské a tibetské menšiny. Tyto protesty doprovázely předávání olympijské pochodně už v řeckých Athénách (Seznam Zprávy, 2022g).

Před začátkem zimních olympijských her v Pekingu kvůli rychle se rozšiřující variantě koronaviru oznámilo vedení severoamerické NHL, že neuvolní své hráče do olympijského turnaje. Na olympijských hrách se tedy, stejně jako na předchozích zimních olympijských hrách v Jižní Koreji, zúčastní pouze hokejisté z evropských soutěží (Aktuálně.cz, 2021m).

Americký olympijský a paralympijský tým, oznámil, že pokud se sportovci budou chtít zimních olympijských her 2022 zúčastnit, budou muset být z bezpečnostních důvodů očkováni proti covidu-19. Stejná pravidla platí pro trenéry, zaměstnance olympijského výboru a celkově všechny členy americké delegace (Ulrychová, 2021d).

Pořadatelé kvůli covidu-19 uspořádali před samotnými olympijskými hrami testovací závody, aby vyzkoušeli opatření, zabraňující rozšiřování nákazy v průběhu her. Už při těchto závodech byli sportovci v uzavřených bublinách. V průběhu těchto závodů se ovšem objevilo několik případů nakažených sportovců, kteří byli následně umístěni do izolace kde byli pod dohledem lékařů (Aktuálně.cz, 2021f).

Covid-19 ovlivnil i jiné sportovní události související se zimními olympijskými hrami v Pekingu. Některé články upozornily například na to, že se kvůli covidové situaci v Číně musel přesunout závod světového poháru v biatlonu právě z Pekingu do Nového města na Moravě. Covid-19 zkomplikoval i kvalifikační závody na zimní olympijské hry v Pekingu, a to ve více sportech, například v curlingu (Aktuálně.cz, 2020b).

5.1.7 Dopad opatření na sportovce

I přes přísná opatření se nákaza covidu-19 nevyhnula některým účastníkům olympijských her po příjezdu do Pekingu. Tyto případy byly odhaleny už na letišti a následně byly nakažení umístěni do karantény. Média proto popisují, jaká pravidla platí na místě zimních olympijských her v Pekingu, aby k dalším případům už nedocházelo. Sportovci například musí procházet pravidelným testováním, každý den musí sledovat svůj zdravotní stav, měřit si teplotu a spolu s dalšími informacemi ji zaznamenávat do speciální aplikace. Celé trvání olympijských her jsou nutenci fungovat v uzavřených bublinách a na rozdíl od předchozí olympiády v Tokiu nesmí po skončení her zůstat v dějišti, ale musí okamžitě odletět ze země (iDNES.cz, 2022f; Seznam Zprávy, 2022i).

Rozruch v médiích přinesl případ belgické skeletonistky Kim Meylemansové, která byla poslána do izolace po příletu do Pekingu kvůli falešně pozitivnímu testu na covid-19. Poté, co byla několik dní v izolaci a po opakovaném testování s negativními výsledky, byla Meylemansová převezena do jiného izolačního zařízení místo toho, aby byla převezena k ostatním sportovcům do olympijské vesnice. V emotivním videu zveřejněném na sociálních sítích se sportovkyně stěžovala na zacházení a obavy z toho, že nebude moci trénovat a připravovat se jako ostatní v olympijské vesnici. Po rozsáhlém sdílení videa organizátoři her zasáhli a převezli Meylemansovou do olympijské vesnice. Tento případ vyvolal kritiku a diskusi o dopadu přísných opatření na sportovce (Trněný, 2022b).

5.2 Porušování lidských práv

Další z ústředních témat, se zaměřuje na mediální spojitost mezi zimními olympijskými hrami v Pekingu v roce 2022 a porušováním lidských práv v Číně. Zatímco olympijské hry mají být symbolem sportovního ducha, soutěže a přátelství mezi národy, v médiích autoři článků upozorňují na vážné problémy, jako je potlačování svobody projevu, náboženské svobody a diskriminace menšin v Číně. V této části se budeme zabývat tím, jak tato problematika ovlivňovala média a jak byl prezentován vztah mezi sportem a lidskými právy v kontextu zimních olympijských her. Média se v souvislosti se zimními olympijskými hrami 2022 nejčastěji zaměřovala zejména na genocidu Ujgurů v a zmizení čínské tenistky Pcheng Šuaj. Tyto kontroverzní události vedly k postupnému diplomatickému bojkotu her, kdy některé země odmítly vyslat své zástupce na olympijské hry.

5.2.1 Ujguři

Nejčastěji se v článcích v souvislosti s lidskými právy objevovalo téma ujgurské menšiny v provincii Sin-ťian na severozápadě Číny. Dlouhodobý problém Ujgurů získal pozornost i s ohledem na plánované konání zimních olympijských her v Pekingu 2022. Autoři článků přinášeli informace o stavu lidských práv této etnické menšiny, o mezinárodní reakci na tuto problematiku a také o spojení této problematiky se zimními olympijskými hrami.

Ujgurové jsou muslimská turkická menšina žijící v provincii Sin-ťiang na severovýchodě Číny. Čínská vláda na příslušníky této menšiny uplatňuje represivní systém hromadného sledování, zadržování, indoktrinace a nucené sterilizace. Lidé, kteří si prošli převýchovnými tábory vypovídají, že byli nuceni odsoudit islám a slíbit věrnost čínské komunistické straně. Podávají také svědectví o mučení, znásilňování a o nucených sterilizacích a potratech (Kučerová, 2021b).

Číňané tvrdí, že jde o lži a pomluvy a tábory označují za střediska odborného vzdělávání, kam jsou Ujguři posílání na převýchovu učit se čínštinu a čínské zákony (Kučerová, 2021b).

Čína čelí obviněním, že v Ujgurské autonomní oblasti zřídila ve jménu boje proti islamismu množství internačních táborů, v nichž drží více než milion menšinových Ujgurů. Čínské úřady tábory označují za střediska odborného vzdělávání, kde Ujguři podstupují politickou převýchovu. Podle bojovníků za lidská práva v táborech probíhají nucené práce a násilná politická agitace. Ujgurské ženy jsou sterilizovány a Ujguři jsou nuceni vzdát se své muslimské víry, jazyka a kultury (iDNES.cz, 2021b).

Obvinění z páchaní genocidy označuje mluvčí čínského ministra zahraničí jako lež vykonstruovanou protičínskými silami a výroky amerických zákonodárců jsou podle něj arogantní, ignorantské a lživé (iDNES.cz, 2021b).

Zástupci americké diplomacie označili celý Sin-ťiang jako vězení pod širým nebem, kvůli neustálému monitorování pohybu lidí (iDNES.cz, 2021a).

V jednom z článků je popsán příběh ženy, která byla učitelkou v převýchovném táboře pro Ujgury. Žena popsala podmínky, které v převýchovných táborech panují. Celé tábory jsou prý ohraničeny ostnatými dráty a hlídají je ozbrojené stráže, vězni byli oholení, chodili v řetězech, trpěli nedostatkem jídla, měli omezený přístup na toaletu a ženám byly podávány injekce, aby nemohly otěhotnět. Dokonce viděla dva lidi zemřít. Žena na základě svého svědectví vyzývá státy, aby utlačování Ujgurů označovaly jako genocidu. Jako jednu z možností solidarity s Ujgury považuje bojkot zimních olympijských her v Pekingu (Václavíková, 2021d).

5.2.2 Genocida

Článek referuje o společném prohlášení 39 zemí, které vyzývají Čínu k dodržování lidských práv a požadují po radě OSN pro lidská práva, aby podnikla nezávislé vyšetřování situace v Sin-ťangu. Představitelé těchto zemí upozorňují na porušování lidských práv ujgurské muslimské menšiny, například na jejich zatýkání, omezení jejich náboženské svobody, svobody pohybu, svobody projevu, nebo nucenou sterilizaci. Tuto snahu o zničení menšiny popisují jako genocidu. Vedle Ujgurů, poukazují také na špatný stav lidských práv v Tibetu a v Hongkongu (Kučerová, 2020).

Podle výroční zprávy o stavu lidských práv amerického ministerstva zahraničí za rok 2020 je Čína autoritářský stát, který se v regionu Sin-ťiang dopouští genocidy na více než milionu Ujgurů a dalších příslušníků etnických menšin včetně znásilnění, nucené sterilizace, nucených potratů, mučení a nucených prací (Kučerová, 2021c).

Nizozemsko se stalo první evropskou zemí, která oficiálně uznala situaci Ujgurů v Číně za genocidu. Usnesení nizozemského parlamentu vzhledem ke krokům zabraňujícím narození a existenci trestních táborů odkazuje na rezoluci Valného shromáždění OSN obecně známou jako Úmluva o zabránění a trestání zločinu genocida (Kučerová, 2021b).

Následně také dolní komora francouzského parlamentu označila zacházení Čínské lidové republiky vůči Ujgurům za genocidu a zločin proti lidskosti. Stalo se tak dva týdny před začátkem olympijských her v Pekingu. Čína tvrzení o genocidě odmítá a obviňuje Ujgury, kteří svědčili v zahraničí, že lžou. Peking však opakovaně odmítá žádost Úřadu pro lidská práva OSN, aby v regionu umožnil vyšetřování (Seznam Zprávy, 2022j).

5.2.3 Bavlna

Články upozorňují také na protesty proti značkám, které využívají čínskou bavlnu, kterou češou Ujguři. Podle protestujících se Čína podílí na světové produkci bavlny z jedné pětiny a z toho 85 procent češou právě Ujguři v otrockých podmínkách. Protestující také obviňují čínský totalitní režim z velmi brutálního utlačování ujgurské menšiny. Střediska reeduкаce, kam jsou Ujguři umisťováni označují jako novodobé koncentrační tábory (iDNES.cz, 2022b).

Peking tyto tábory označuje jako střediska odborného vzdělávání, které mají muslimské Ujgury odradit od radikalizace (iDNES.cz, 2022b).

Další článek odkazuje na lidskoprávní organizace, které kritizují mnohé olympijské týmy za to, že oblékají své sportovce do oblečení firem, které na výrobu tohoto oblečení používají bavlnu z čínské provincie Sin-ťiang, kterou zde v rámci nucených prací češou příslušníci etnické menšiny Ujgurů. Kvůli využívání této bavlny jsou kritizovány i některé západní značky. Jedna

z těchto značek obléká i sportovce Mezinárodního olympijského výboru. Ten situaci komentoval tak, že vzhledem k různorodosti účastníků olympijských her musí zůstat Mezinárodní olympijský výbor nestranný ve všech globálních politických otázkách. To prý však neznamená, že souhlasí s politickou strukturou a sociálními podmínkami nebo standardy lidských práv v dané zemi (Kučerová, 2021e).

5.2.4 Vliv Číny v mezinárodních organizacích

Jeden z článků se zaměřuje na vliv Číny v globálních organizacích, jako je OSN, WHO a Mezinárodní olympijský výbor. Sinolog David Gardáš tvrdí, že tento vliv je patrný, ale také probíhá za oponou a často se pohybuje na hraně zákona. Čína se brání veškerým obviněním z porušování lidských práv a páchaní zločinů proti lidskosti tím, že tvrdí, že neexistují dostatečné důkazy (Kučerová, 2022d).

Článek také zmiňuje snahu Úřadu vysokého komisaře OSN pro lidská práva provést inspekci v Sin-ťiangu, autonomní oblasti Čínské lidové republiky, kde se údajně nacházejí detenční tábory pro Ujgury a další etnické menšiny. Inspekcí měla původně proběhnout v roce 2019, ale byla opakováně odložena. Na Úřad vysokého komisaře OSN pro lidská práva snesla kritika za zdrženlivost a obvinění, že vytvořil "vzájemně výhodnou patovou situaci" s Čínou (Kučerová, 2022d).

Západní země se pokusily donutit OSN k zveřejnění zprávy o lidských právech v Sin-ťiangu před zahájením zimních olympijských her v Pekingu, což vyvolalo nesouhlas Číny. Někteří politici a analytici tvrdí, že oddálení inspekce a zveřejnění zprávy přináší Číně větší prostor k propagaci a využití sportovní akce k vylepšení její pověsti (Kučerová, 2022d).

Čína také vyjednává podmínky inspekce v Sin-ťiangu, přičemž zástupci OSN požadují neomezený přístup, zatímco Čína nabízí pouze "prohlídku s průvodcem". Vyjednávání mezi oběma stranami trvá již více než dva roky bez významného pokroku (Kučerová, 2022d).

Článek také zdůrazňuje rostoucí vliv Číny v OSN a dalších globálních organizacích, jak finančně, tak i prostřednictvím obsazování důležitých pozic. To vede k obavám o narušení globálních norem a pojetí lidských práv (Kučerová, 2022d).

5.2.5 Zmizení tenistky

Další kauzou. Která se v médiích často rozebírala, bylo zmizení čínské tenistky Pcheng Šuaj. Jedna z nejslavnějších čínských tenistek a dvojnásobná grandslamová vítězka zveřejnila na svých sociálních sítích video, ve kterém obvinila bývalého vlivného komunistického funkcionáře Čang Kao-lima ze sexuálního obtěžování. Její příspěvek byl z internetu do půl hodiny smazán a od té

doby o ní nikdo neslyšel. Doteď je pod cenzurou i její jméno a v jednu chvíli čínské úřady cenzurovali i slovo tenis. V reakci na to vyzval šéf WTA Steve Simon čínskou stranu k spravedlivému vyšetření případu. Pohrozil navíc, že pokud se kauza nevysvětlí odebere WTA Číně pořadatelství turnajů (Aktuálně.cz, 2021g).

Poté údajně přišel e-mail od Pcheng Šuaj šéfovi WTA Simonovi, ve kterém své tvrzení o sexuálním napadení popírá a tvrdí, že je v pořádku. O tom, zda je dopis pravý však panují pochybnosti a šéfa WTA Simona podle jeho slov neuklidnil, ale spíš jeho obavy o tenistku prohloubil (Aktuálně.cz, 2021g).

Podporu tenistce vyslovili na sociálních sítích nejen fanoušci, ale i tenisové hvězdy. Skandál přišel asi tři měsíce před zahájením zimních olympijských her v Pekingu, které už tak čelí velké kritice kvůli porušování lidských práv (Aktuálně.cz, 2021g).

Podle následujících článků obavy o tenistku nerozptýlil ani videohovor Pcheng Šuaj s předsedou Mezinárodního olympijského výboru, který se objevil v čínských stranických médiích. Ve videohovoru hráčka řekla, že je v pořádku a v bezpečí. Postoj WTA k případu se však nezměnil a mluvčí WTA vyslovila obavy, zda je tenistka opravdu v bezpečí a může vypovídat bez nátlaku a cenzury. Mluvčí také uvedla, že WTA stále požaduje důkladné, transparentní a férové prošetření případu. Za tenistku se postavil například i francouzský ministr zahraničí, který vyzval Čínu, ať nechá tenistku svobodně promluvit, jinak to bude mít diplomatickou dohru (Aktuálně.cz, 2021h).

Čínská strana se ohradila s tím, že komu na Pcheng Šuaj záleží, měli by mu záběry stačit, jako důkaz, že se má dobře. Ostatním, kterým důkazy nestačí, jde prý jen o útok na Čínu a snahu o bojkot zimních olympijských her v Pekingu (Aktuálně.cz, 2021h).

Po zmizení tenistky informují články také o zmizení bývalého čínského vicepremiéra Čanga Kao-lia. Právě jeho Pcheng Šuaj obvinila ze sexuálního nátlaku. Čang, ani komunistická strana se k obvinění nevyjádřili. Po nějaké době se však lidé začali ptát, kam se bývalý vicepremiér poděl. Komunistická strana se chce ze všech sil vyhnout skandálu těsně před začátkem zimních olympijských her v Pekingu, které jsou s Čangem už tak spojovány. Dohlížel totiž na jejich přípravy, což komunistické straně nepřidává na důvěryhodnosti. Došlo tak zřejmě na dřívější slib prezidenta Si Čin-pchinga, který se rozhodl vyčistit stranu od zdiskreditovaných a zkorumpaných politiků (Václavíková, 2021a).

Čína zveřejnila několik videí, ve kterých je vidět Pheng Šuaj, jak podepisuje míčky pro děti, nebo večeří v restauraci. Podle WTA je pozitivní, že tenistku vidí, ale není to pro ně dostatečný důkaz, že je tenistka v pořádku, zda je svobodná a schopná jednat sama za sebe bez nátlaku nebo vnějších zásahů (Aktuálně.cz, 2021i).

Ženská tenisová asociace WTA potvrdila, že pozastaví konání všech 11 svých turnajů v Číně kvůli situaci okolo tenistky Pcheng Šuaj. Podle šéfa WTA není tenistce dovoleno svobodně komunikovat a je zjevně nucena popírat své obvinění ze sexuálního napadení. Zároveň WTA opakovaně žádá transparentní vyšetření celého případu (Sport, 2021).

Čína na zrušení turnajů WTA v Číně zareagovala konstatováním, že by se turnaje vzhledem k pandemii covidu-19 stejně nekonaly a také že jsou proti chování, které politizuje sport. Celkově čínská strana považuje celou kauzu za zpolitizovanou a za snahu vynutit bojkot zimních olympijských her v Pekingu (Sport, 2021).

Zmizení tenistky Pheng-Šuej se dostalo v médiích velké pozornosti. Takových lidí, kteří zmizeli poté co vystoupili na veřejnosti proti vůli Číny je mnoho. Jde o dlouhodobý plán režimu, jak umlčet kritiky komunistické strany v Číně. Jde často o právníky, novináře, aktivisty, herce nebo byznysmeny. V poslední době se dostali do povědomí třeba novináři a blogerové, kteří jako první informovali o pandemii covidu-19 ve Wu-chanu nebo realitní magnát Žen-čching, který kritizoval čínský přístup k pandemii (Humpálová, 2021).

Podle různých analytiků a novinářů osoby, které zmizí jsou pod silným dohledem čínské strany, nejspíše v domácím vězení, bez přístupu k telefonu a bez možnosti komunikace s rodinou a blízkými. Následně se zase objeví a omlouvají se za své prohřešky vůči státu (Humpálová, 2021).

V souvislosti s kauzou Pcheng Šuaj se mluví i o vlně MeToo, která se zaměřuje na sexuální obtěžování a násilí. Tenistka byla totiž první, kdo obvinil takto vysoce postaveného komunistického funkcionáře. Případů, kdy oběť dostane násilníka k soudu je však v Číně minimum (Humpálová, 2021).

Mezinárodní olympijský výbor absolvoval druhý videohovor s tenistkou Pcheng Šuaj, která nedávno zmizela po obvinění bývalého komunistického funkcionáře ze sexuálního napadení. Tým Mezinárodního olympijského výboru nabídl čínské tenistce podporu a dohodl se na osobním setkání. Ve videohovoru tenistka ujistila prezidenta Mezinárodního olympijského výboru Tomase Bacha, že je v pořádku. Mezinárodní olympijský výbor uvedl, že se v případu Pcheng Šuaj snaží o tichou diplomaci a lidský přístup (Aktuálně.cz, 2021j).

Existují však obavy, že videohovory mohly být zinscenovány čínskými úřady. O bezpečí Pcheng Šuaj není stále přesvědčen ani šéf WTA Simon, který požaduje komunikovat s tenistkou osobně, aby bylo jisté, že není zastrašována, nebo manipulována. To mu umožněno nebylo, a tak si právě nemůže být jistý, že to, co vidí, není předem připravené. Připomněl také, že požaduje plné a transparentní vyšetření tenistčiných obvinění. Za své rozhodnutí, nepořádat turnaje v Číně sklidila WTA podporu od mnoha tenisových osobností (Aktuálně.cz, 2021j).

U některých lidskoprávních organizací si ale Mezinárodní olympijský výbor vysloužil kritiku za to, jak k případu přistupuje. Například podle organizace Human Rights Watch Mezinárodnímu

olympijskému výboru více záleží na hladkém průběhu her než na blahu tenistky (Aktuálně.cz, 2021j).

Mezinárodní tenisová federace se k WTA nepřidá a turnaje v Číně rušit nebude. Osud tenistky je pro federaci prioritou stejně jako podpora ženských práv. ITF ale nechce trestat miliardu lidí v Číně, protože je zodpovědná za místní rozvoj a zpřístupnění tenisu (Ulrychová, 2021a).

Čínská tenistka Pcheng Šuaj s v rozhovoru na propagační akci k zimním olympijským hrám nechala slyšet, že nikdy nikoho neobvinila ze sexuálního obtěžování a že ve videu došlo k nedorozumění. Po zveřejnění příspěvku se měla nacházet doma v Pekingu, kde se mohla pohybovat zcela svobodně a bez dozoru. Tenistka také zdůraznila, že se jedná o její soukromou záležitost. Ani nejnovější rozhovor však obavy aktivistů za lidská práva nezmírnil. Také WTA prohlásila, že zůstávají neochvějný ve své výzvě k úplnému, spravedlivému a transparentnímu vyšetření (Ulrychová, 2021b).

Aktivistické hnutí doporučilo sportovcům, aby se v průběhu zimních olympijských her v Pekingu nevyjadřovali k otázce lidských práv. Podle představitelů hnutí Mezinárodního olympijského výboru, ani čínské úřady neposkytují olympionikům žádnou ochranu. Odkazují při tom na případ tenistky Pcheng Šuaj, po které se na několik týdnů slehla zem poté co obvinila bývalého čínského vicepremiéra ze sexuálního napadení (Motyčková, 2022).

Stejně tak apelovala na olympioniky ze Spojených států předsedkyně americké Sněmovny reprezentantů Nancy Pelosiová, která poznamenala, že sice Spojené státy mají povinnost poukazovat na porušování lidských práv v Číně, sportovcům ale na olympijských hrách doporučuje opak. Riskovali by tak podle ní hněv nemilosrdné čínské vlády (Motyčková, 2022).

V prvním rozhovoru pro západní média, který proběhl v pekingské olympijské bublině, čínská tenistka Pcheng Šuaj popřela, že by se stala obětí sexuálního obtěžování. Popřela také, že by někdy zmizela, protože byla ve skutečnosti v kontaktu se svými přáteli i s WTA. Svoje obvinění z internetu práv také smazala sama, protože prostě chtěla. Řekla také, že doufá, že už kolem této kauzy nebude takový poprask a že již toto nedorozumění nebude nijak překrucováno. Oznámila také konec své profesionální kariéry, což odůvodnila svým věkem, častými operacemi a pandemií. K aktuálně probíhajícím zimním olympijským hrám uvedla, že by nemělo docházet k politizaci sportu, protože to znamená obrat zády k olympijskému duchu. Narážela tak na diplomatický bojkot politických představitelů kvůli stavu lidských práv v Číně (Seznam Zprávy, 2022a).

K důvěryhodnosti jejího rozhovoru nepřispěl fakt, že musel proběhnout za přítomnosti zástupce čínského olympijského výboru a také že otázky, které novináři chtěli tenistce položit musely být odeslány předem ke schválení (Seznam Zprávy, 2022a).

5.3 Bojkot

První zmínka o bojkotu Zimních olympijských her se objevuje v médiích, poté co se na radě OSN pro lidská práva 39 zemí postavilo proti porušování lidských práv v Číně a společně vydali rezoluci, která vyzívá k nezávaznému vyšetření situace v Sin-ťiangu. Britský ministr zahraničí Dominic Raab tehdy prohlásil, že jeho země nehodlá zavírat oči před důkazy o zneužívání ujgurských muslimů v Číně a naznačil, že i přes přesvědčení, že by se měl sport oddělit od politiky, je jednou z možností, jak na situaci reagovat neúčast Británie na zimních olympijských hrách v Pekingu 2022 (Kučerová, 2020).

Mezi prvními státy, které vyzývaly k bojkotu zimních olympijských her v Pekingu, byly Nizozemsko, Kanada a USA. Například nizozemský zákonodárce Sjoerd Sjoerdsma poté co společně s nizozemským parlamentem oficiálně označili situaci Ujgurů v Číně za genocidu, vyzýval Mezinárodní olympijský výbor, aby přesunul zimní olympijské hry jinam. Na změnu místa konání tlačila také Kanada. K bojkotu vyzval amerického prezidenta Joea Bidena i člen Sněmovny reprezentantů John Katko, který prohlásil, že účast na olympiádě v zemi, která páchá genocidu, podkopává sdílené hodnoty a vrhá stín na příslib pro všechny, kteří chtějí svobodnou a spravedlivou společnost. K bojkotu olympijských her vyzývá vlády jednotlivých zemí světa také skupina 180 lidskoprávních organizací (Kučerová, 2021).

Čína tyto snahy označila za hrubý zásah do vnitřních záležitostí Číny a za politizaci sportu poškozující zájmy sportovců a olympijského ducha (Kučerová, 2021).

Článek, který referuje o tom, že americké ministerstvo zahraničí uvažuje o bojkotu zimních olympijských her v Pekingu kvůli porušování lidských práv v zemi, také připomíná případy bojkotů olympijských her z historie. Bojkotem byly poprvé pojmenovány olympijské hry v Moskvě v roce 1980. Kvůli sovětské invazi do Afghánistánu se her nezúčastnili sportovci z řady západních zemí. V roce 1984 se pak nezúčastnili olympijských her v Los Angeles sportovci ze Sovětského svazu a dalších socialistických států, včetně Československa (Aktuálně.cz, 2021b).

Předsedkyně americké sněmovny reprezentantů navrhuje diplomatický bojkot zimních olympijských her v Pekingu jako odpověď na porušování lidských práv v Číně. Diplomatický bojkot by podle ní neměl být jen americkou záležitostí nýbrž společným aktem vůdčích zemí světa (iDNES.cz, 2021a).

Český senát se přidal k zemím volajícím po bojkotu olympijských her v Pekingu v roce 2022 a vyzval české politické představitele, aby se zimní olympiády nezúčastnili a nelegitimizovali tím porušování lidských práv. Čína podle senátu zneužívá olympijské hry k dalšímu potlačování lidských práv a svobod, což se projevuje na masivních represích vůči menšinám. Svojí neúčastí

na olympijských hrách by měli dát čeští političtí činitelé najevo nesouhlas s chováním čínského režimu vůči Ujgurům, Tibetánům, ale také k Hongkongu a Tchaj-wanu (Aktuálně.cz, 2021c).

Vůči tomuto oznámení se ohradila čínské velvyslanectví v Praze, s tím že je založené na lžích a dezinformacích (Aktuálně.cz, 2021c).

Američtí zákonodárci vedle diplomatického bojkotu také apelovali na velké americké firmy jako Coca-Cola, Visa, Airbnb či Intel, aby nesponzorovali zimní olympijské hry v Pekingu 2022 protože by sponzorstvím napomáhali skrývání čínské politiky, včetně genocidy vůči Ujgurům (iDNES.cz, 2021b).

Český olympijský výbor prohlásil, že nebude omezovat své sportovce ve vyjádřeních, týkajících se lidskoprávní situace v Číně. Také avizoval, že se jedná o sportovní a nepolitickou organizaci, takže ač vnímají situaci v dějišti olympijských her, k žádné formě bojkotu se nepřidají a tento politický nástroj přenechají politikům a diplomatům (Kučerová, 2021h).

Za sportovce se pro média vyjádřil český biatlonista Michal Krčmář. Podle něj je důležité na téma stavu lidských práv v Číně upozorňovat a zabývat se jím. Bojkot a případná neúčast na olympijských hrách ale podle něj není řešením. Jako problém označil přidělování pořadatelství olympijských her zemím, které mají problémy v otázce lidských práv. Také upozornil na dopis o vyjádření nesouhlasu s problémy lidských práv v Číně, který společně sportovci sepsali (Kučerová, 2021h).

Podle některých expertů však není bojkot olympijských her na místě. Problémy Číny podle nich žádné bojkoty nevyřeší, naopak by mohl napáchat více škody než užitku. Čína by bojkot mohla například zneužít, aby ukázala svému obyvatelstvu, že jsou ostatní státy protičínské a že to přenášejí i do sportu. Bojkot by také pravděpodobně zhoršil vztahy mezi Čínou a ostatními státy a prohloubil tak čínskou mezinárodní izolaci. Žádná z těchto věcí by pravděpodobně neprospěla stavu lidských práv v Číně. Jediné, co by podle nich mohlo pomoci je dialog integrace Číny prostřednictvím sportu, podnikání, kultury, či vědy (Kučerová, 2021g).

V jednom článku se píše o tom, že se čeští politici rozhodli bojkotovat zimní olympijské hry v Pekingu 2022. Oficiálně však k tomu vůbec nedostali příležitost kvůli rozhodnutí Českého olympijského výboru, který se kvůli prevenci proti epidemii covidu-19 rozhodl české politiky na olympijské hry nepozvat. Česká vláda tak nedostala možnost postavit se vedle ostatních zemí, které svojí neúčastí na olympijských hrách vyjadřují nesouhlas se stavem lidských práv v Číně (Šídlová & Machová, 2021).

Americká vláda nakonec oficiálně oznámila, že se na zimní olympijské hry v Pekingu 2022 nevypraví žádní její představitelé. Diplomatický bojkot odůvodnila tím, že nesouhlasí s porušováním lidských práv v Číně. Vláda prezidenta Joea Bidena však vyjádřila podporu všem americkým sportovcům, kteří na hry pojedou. Zakazovat sportovcům účast na hrách by podle

Bílého domu nebylo správné. Peking se k tomuto kroku vyjádřil, že proti diplomatickému bojkotu americké administrativy podnikne tvrdá protiopatření a označil tento postoj za narušení čínsko-amerického dialogu a spolupráce v důležitých oblastech (Aktuálně.cz, 2021k; iDNES.cz, 2021c; Ulrychová, 2021c).

Mimo Spojených států vydal nezávislou rezoluci o diplomatickém bojkotu pekingských her i Evropský parlament. Neúčast vládních představitelů zvažují například i Velká Británie a Austrálie. Naopak ruský prezident Vladimír Putin jako první světový lídr účast na zimních olympijských hrách v Pekingu potvrdil (Aktuálně.cz, 2021k; iDNES.cz, 2021c; Ulrychová, 2021c).

Čína reagovala na diplomatický bojkot americké vlády poněkud podrážděně. Podle čínských úředníků nebyli američtí představitelé na olympijské hry vůbec zváni, tudíž jejich vyjádření považují za narcistické. Někteří neúčast amerických politiků dokonce vítají, protože jim do Číny alespoň nepřivezou nákazu covidu-19 (Kučerová, 2021j).

Diplomatický bojkot zimních olympijských her v Pekingu podpořila i šéfka Sněmovny Markéta Pekarová Adamová. Ta sice vyjádřila podporu sportovcům, pro které je účast na olympijských hrách vrcholem jejich sportovní kariéry, diplomatický bojkot však považuje za správný krok vzhledem k tomu, že se olympijské hry pořádají v zemi, kde se porušují lidská práva, mizí tam tenistky a Ujguři jsou posíláni do koncentračních táborů. Odkazovala tak na nejaktuálnější případy porušování lidských práv v Číně (iDNES.cz. & kop, 2021).

Ke Spojeným státům se přidala Austrálie, která oficiálně vyhlásila diplomatický bojkot zimních olympijských her v Pekingu. Australský premiér to označil za správný krok v australském národním zájmu, kvůli obavě z dodržování lidských práv v hostitelské zemi a dodal, že se nejedná o žádné překvapení vzhledem ke zhoršujícím se vztahům s Čínou (iDNES.cz, 2021d; Motyčková & Kučerová, 2021).

Čína uvedla, že australský bojkot nikoho nezajímá a obvinila Austrálii z politického pozérství (iDNES.cz, 2021d; Motyčková & Kučerová, 2021).

Jako další se k diplomatickému bojkotu přidala Kanada a Velká Británie. Kanadský premiér to odůvodnil tím, že je jeho vláda hluboce znepokojena porušováním lidských práv v Číně. Neúčast zástupců vlády na zimních olympijských hrách v Pekingu avizoval také britský premiér Boris Johnson, který dodal, že se jedná pouze o vládní politiku a sportovní bojkot nepovažuje za rozumný. Své diplomatické zastoupení na olympijské hry nevyšle ani Nový Zéland. Ten však toto rozhodnutí neoznačil za bojkot, ale za obavu z covidu-19 (Kučerová, 2021k).

Čína tato rozhodnutí označila za humbuk a systémový rasismus. Mluví čínské diplomacie Wang Wen-pin zdůraznil, že žádné z bojkotujících zemí Peking ani neposlal pozvánku. Dodal, že státy, které olympijské hry bojkotují zneužívají olympijské hry pro politickou manipulaci čímž samy sebe izolují a nevyhnutelně za to zaplatí (Kučerová, 2021k).

Podle autora článku může diplomatický bojkot zimních olympijských her v Pekingu ze strany mnoha zemí působit jako bezvýznamné gesto. Čínu však toto gesto může bolet. Olympijské hry jsou totiž pro Čínu obrovskou propagandistickou příležitostí, jak ukázat světu nejen své nejlepší sportovní talenty, kteří prošli tamním systémem sportovní přípravy, ale také příležitost prezentovat světu svou vlídnou tvář, která by mohla skrze tuto mezinárodní sportovní událost přilákat zahraniční investory a studenty, nebo možnost navázání strategických partnerství. Vzhledem k porušování lidských práv, nebo k nehoráznému lhaní na začátku pandemie covidu-19 si však nic jiného, než tvrdý přístup Čína nezaslouží (Durčák, 2021).

Japonský premiér oznámil, že nemá v plánu jet na zimní olympijské hry v Pekingu 2022. Olympijských her se nezúčastní a ni ostatní představitelé japonské vlády. Japonsko se však oficiálně k diplomatickému bojkotu nepřipojilo, což ale zřejmě nezabrání prohloubení rozporů mezi Tokiem a Pekingem (Aktuálně.cz, 2021l).

Autor článku rozebírá, zda má diplomatický bojkot zimních olympijských her vůbec smysl. Jedním z argumentů je, že někteří politologové vidí diplomatický bojkot jako další bitvu o vliv mezi USA a Čínou a jedná se o symbolickou akci s politickým dopadem. Další pohled na diplomatický bojkot je, že se jedná o prostředek západních států k upozornění na porušování lidských práv, zejména v souvislosti s utlačováním Ujgurů a dalších menšin v Číně. Čína je však silnou světovou mocností, pro kterou nemusí mít hrozby a sankce diplomatického bojkotu výrazný dopad, a to ani na postavení prezidenta Si Ťin-pchinga nebo na vnímání většiny Číňanů. Podle některých politologů bojkot nepoškodí postavení Číny a bude jejími občany vnímán jako součást protičínské politiky západu (Kryzánek, 2021).

Zatímco se řada západních států rozhodla kvůli stavu lidských práv v Číně diplomaticky bojkotovat zimní olympijské hry v Pekingu, Česko se k nim dosud oficiálně nepřidal. Český velvyslanec v Číně navíc v tamním tisku vyjádřil olympijským hrám podporu, o což ho údajně požádal český prezident Miloš Zeman. Na to zareagoval český ministr zahraničí Jan Lipavský, který doporučil českému velvyslanci, aby se podobných výroků zdržel. Později se ukázalo, že velvyslanec šel ve svých výrocích ještě dál a v podstatě řekl, že olympijské hry v Pekingu v česku maximálně podporují všichni od prezidenta až po Český olympijský výbor, čehož následně využila čínská státní propaganda. Například čínský stranický bulvární tisk dával postoj českého prezidenta k pekingským hrám za příklad (iDNES.cz, 2021e).

Český prezident Miloš Zeman ve zdravici českým olympionikům popřál úspěch a zdraví a aby je na olympiadě v Pekingu nepotkaly žádné organizační zmatky. Odmítl také politické zneužívání olympijských her, včetně diplomatického bojkotu. Napsal, že je proti zneužívání olympijské myšlenky pro politické cíle a připomněl olympijské hry v Moskvě 1980 a Los Angeles

1984. K diplomatickému bojkotu dodal, že když někteří političtí bafuňáři na olympijských hrách nebudou, nic hrozného se nestane (Aktuálně.cz, 2022a; iDNES.cz, 2022a).

Článek nabízí pohled české olympioničky Nikol Kučerové, která se zúčastní olympijských her v Pekingu 2022. Skikrosařka v rozhovoru řekla, že jí vadí že se olympijské hry konají v Číně, kde tamní komunistický režim porušuje lidská práva. To, kde se olympijské hry konají však rozhodl někdo jiný, a tak s tím nemohou nic dělat. Sama s tím prý nemůže nic dělat a kdyby se rozhodla na hry nejet, nic by se tím nezměnilo a její snaha by přišla vničeč. Navíc je sportovec placený státem, a tak ho musí reprezentovat. Jakákoliv forma protestu na místě je pak zakázána pravidly, navíc zde panuje obava o bezpečnost při vyjadřování nesouhlasu s místním režimem v Číně (Ciroková, 2022).

Několik českých senátorů podpořilo při setkání horní komory parlamentu tibetského filmaře Dönduba Wangčena, který vyzval k diplomatickému bojkotu zimních olympijských her v Pekingu. Wangchen při setkání v Senátu hovořil o stavu lidských práv v Tibetu a vyjádřil obavy z genocidy. Senátoři připomněli, že byli jedni z prvních parlamentních komor, které k diplomatickému bojkotu čínských olympijských her vyzvaly (Aktuálně.cz, 2022c; iDNES.cz, 2022c; iDNES.cz. & jir, 2022).

Česká vláda následně olympijskému výboru potvrdila, že se připojí k většině zemí EU a USA a zimních olympijských her se nikdo z jejich představitelů nezúčastní (Aktuálně.cz, 2022c; iDNES.cz, 2022c; iDNES.cz. & jir, 2022).

Čínský ministr zahraničí vyzval USA, aby nenarušovaly zimní olympijské hry v Pekingu. Reaguje tak na diplomatický bojkot USA, ke kterému se připojily například Austrálie, Británie, Kanada, Nizozemsko nebo Dánsko (Aktuálně.cz, 2022b).

Kvůli porušování lidských práv v Číně se rozhodly představitelé některých států pro diplomatický bojkot zimních olympijských her v Pekingu. Čína však potvrdila účast 32 hodnostářů na slavnostním zahájení olympijských her. Patří mezi ně například ruský prezident Vladimír Putin, polský prezident Andrzej Duda, egyptský prezident Abdal Fattáh Sísí, saudskoarabský korunní princ Muhammad bin Salmán, nebo šéf Světové zdravotnické organizace Tedros Adhanom Ghebreyesus. Z evropských zástupců účast potvrdili také představitelé Srbska, Lucemburska, Monaka a Řecka (iDNES.cz, 2022d).

Pouhý den před začátkem zimních olympijských her v Pekingu ohlásila diplomatický bojkot Indie. Reagovala tak na informaci, že se štafety olympijské pochodně má účastnit velitel čínské osvobozenecí armády, který má na svědomí mnoho indických životů. Ten je v Číně oslavován jako národní hrdina. Indická strana označila za politování hodné, že se Čína rozhodla zpolitizovat událost, jako jsou olympijské hry. Indická veřejnoprávní televize se po tomto

oznámení rozhodla nevysílat slavnostní zahájení olympijských her (Kučerová, 2022c; Seznam Zprávy, 2022b).

Zatím co se některé státy rozhodly kvůli porušování lidských práv distancovat od zimních olympijských her v Pekingu a vyhlásily diplomatický bojkot, většina světových značek navzdory tlaku aktivistů žádné odsouzení her neučinila a rozhodla se v této otázce mlčet. Ani jeden z hlavních sponzorů se od olympijských her nedistancoval a sponzoři tak dohromady přispěly na olympijské hry více než dvě miliardy dolarů. Největším důvodem bude pravděpodobně strach, aby nepřišli o obrovský čínský trh, což by pro ně mělo citelné finanční dopady (iDNES.cz, 2022h).

Ačkoliv se česká vláda rozhodla nevyslat své představitele na zimní olympijské hry do Pekingu, kvůli porušování lidských práv, na slavnostním zahájení se objevil český velvyslanec v Číně, který již dříve vyvolal pozvižení, když sdělil čínským médiím, že všichni v Česku podporují pekingské hry, včetně prezidenta a Českého olympijského výboru (Aktuálně.cz, 2022d).

Komentátor hodnotí zakončené zimní olympijské hry v Pekingu 2022 jako jednu z nejkontroverznějších v historii, která však proběhla takřka bezchybně. Diplomatické bojkoty her ze strany některých států podle něj ale nezaznamenaly větší pozornost než olympijský turnaj hokejistik. Neúčast českých senátorů označuje ironicky za těžký políček tamnímu autoritativnímu režimu. Diplomatický bojkot kvůli porušování lidských práv popisuje i přes jeho symboliku jako groteskní a usvědčující Západ z moralismu a pokryteckého alibismu. Západ se tak podle něj připravil o možnost vést na olympijských hrách s Čínou dialog o Ujgurech, o Tchajwanu a o tom, jak tamní režim nakládá s politickými odpůrci. Vzhledem k pozornosti světové veřejnosti by podle něj byla Čína nepochybně nakloněna vstřícnější oboustranné komunikaci i určitým ústupkům. Diplomatický bojkot tak podle něj neměl žádný důsledek na obraz Číny, ani její geopolitickou pozici (Procházka, 2022).

5.4 Invaze na Ukrajinu

Na začátku roku se začaly objevovat články, které se týkaly možné souvislosti, mezi zimními olympijskými hrami v Pekingu 2022 a ruskou invazí na Ukrajinu. První článek zmínil vojenské cvičení ruských ozbrojených sil, v rámci kterého bylo rozmístěno více než 100 tisíc ruských vojáků v blízkosti ukrajinských hranic. Konec tohoto cvičení byl naplánován na stejný den, kdy měly být zakončeny zimní olympijské hry v Pekingu. Vykstala tak otázka, zda Rusko nemohlo zneužít olympijské hry jako krytí pro své aktivity na Ukrajině (Harzer, 2022).

Další článek zmiňuje, že 4. únor není jen dnem zahájení zimních olympijských her v Pekingu 2022, ale také dnem, kdy se mají sejít vůdci Ruska a Číny, Vladimír Putin a Si Ťin-pching. Oba prezidenti vyjádřili svůj nesouhlas k připojení Ukrajiny do NATO, což by výrazně porušilo

jejich představu o světovém rádu. Článek se dále zabývá vztahem Pekingu a Moskvy, který se díky sdílené nedůvěře k Západu a vzájemným ekonomickým výhodám významně posiluje (Seznam Zprávy, 2022c).

Vladimír Putin se stal prvním státníkem, který oficiálně potvrdil svoji účast na zimních olympijských hrách v Pekingu. Na olympijských hrách by mělo proběhnout k již dříve avizované schůzce Vladimíra Putina se svým čínským protějškem Si Ťin-pchingem. Podle Kremlu by se měli bavit o bezpečnostní situaci v Evropě, spolupráci v oblasti obchodu s energiemi a na průzkumu vesmíru. Moskva i Peking popřeli, že by Si Ťin-pching požádal Putina, aby nezačínal invazi na Ukrajinu během zimních olympijských her (Kučerová, 2022b).

Schůzka Vladimíra Putina a Si Ťin-pchinga před slavnostním zahájením zimních olympijských her v Pekingu bude podle médií pro obě strany velmi významná. Zatím co Putin oceňuje postoj Číny k ruským akcím na Ukrajině, kterým Čína projevila podporu, Si Ťin-pching si cení podporu a účast svého ruského protějšku na zahajovacím ceremoniálu zimních olympijských her i v situaci, kdy se mnoho státníků z celého světa rozhodli pro diplomatický bojkot. Oba státníci také nachází společnou řeč v pohledu na USA a další západní země. Tyto země vyvíjí tlak na Rusko kvůli situaci na Ukrajině a na Čínu zase kvůli Tchaj-wanu. Schůzka je tak příkladem rozvíjejících se čínsko-ruských vztahů (Ryšánek, 2022a).

Podle společného veřejného prohlášení se na společné schůzce Vladimír Putin se Si Ťin-pchingem shodli, že jsou proti rozšiřování NATO, které zároveň vyzvali, aby si nepočítalo, jako za studené války. Odsoudili také vojenskou spolupráci mezi USA Velkou Británií a Austrálií (AUKUS). Moskva odmítla nezávislost Tchaj-wanu. Dále si Rusko a Čína přislíbily vzájemnou podporu v hájení svých klíčových zájmů a prohloubení vzájemného strategického partnerství. Rusko přislíbilo Číně zvýšení dodávek zemního plynu a také se země domluvily na prohloubení spolupráce v obchodu, technologickém rozvoji a vojenském průmyslu. Přátelství mezi zeměmi podle jejich představitelů nemá žádné omezení (iDNES.cz, 2022g; Novák, 2022a; Seznam Zprávy, 2022d).

Nejčastěji byly pekingské zimní olympijské hry v médiích spojovány s ruskou invazí na Ukrajinu v souvislosti se spekulacemi, zda čínský prezident Si Ťin-pching požádal Vladimíra Putina, aby nezačínal invazi před skončením her, což by Číně mohlo pokazit dojem z olympiády, která měla světu i domácímu obyvatelstvu ukázat, že se země vyvíjí správným směrem. Čínská strana toto tvrzení odmítla a označila za pokus vrazit mezi Rusko a Čínu klín, a navíc poškodit olympijské hry (Novák, 2022b).

Autoři článku poukázali na podobnost se situací v roce 2014, kdy Rusko provedlo operace vedoucí k anexi Krymu a odtržení části Donbasu, také těsně po skončení zimních olympijských her v Soči (Novák, 2022b).

Ruská invaze na Ukrajinu podle médií výrazně negativně ovlivní zimní paralympijské hry, které se v Pekingu konají bezprostředně po zakončení zimních olympijských her. Kvůli globální obavě z války bude slavnostní zahájení pravděpodobně probíhat v decentnějším duchu, než bylo plánováno. Mezinárodní olympijský výbor vyzval sportovní federace po celém světě, aby vyloučily sportovce Ruska a Běloruska. Pro ukrajinské sportovce nastal také logistický problém, kvůli uzavření civilního leteckého prostoru. Jejich přesun do dějiště paralympijských her tak bude logicky i bezpečnostně velmi náročný. Navíc ukrajinský sport zasáhla smutná zpráva, že při obraně Charkova zemřel mladý ukrajinský biatlonista Jevhen Malyšev (Seznam Zprávy, 2022e).

Čína patří mezi 40 zemí, které v OSN odmítly odsoudit ruskou invazi na Ukrajinu. Podle New York Times byl Peking dopředu obeznámen s ruskými plány ohledně invaze a vysoce postavení čínští představitelé práv dokonce požádali ruské činitele, aby počkali s invazí do konce zimních olympijských her. Čínský velvyslanec v Pekingu na to reagoval, že se jedná pouze o spekulace, které mají za cíl poškodit Čínu (iDNES.cz, 2022i; Ryšánek, 2022b).

Čína, která na začátku zimních olympijských her utvrdila své přátelství s Ruskem, podporu v otázce invaze na Ukrajinu plně nevyjádřila a drží si odstup. Při hlasování o odsouzení invaze v OSN se sice zdržela, ale přistoupila k rétorice Ruska a místo slov válka nebo invaze používá speciální operace. Také se nepřidala k západním sankcím vůči Rusku a se svým největším obchodním partnerem pokračuje v normální obchodní spolupráci. Čína tak chce udržet svoje vztahy s Ruskem a zároveň se vyhnout výraznému zhoršení vztahů se západními zeměmi. Čína také nemůže oficiálně uznat suverenitu Doněcku, kvůli své zásadě dodržování principů teritoriální integrity a suverenity. Stejně tak Čína neuznala v minulosti nezávislost Jižní Osetie a Abcházie, ani anexi Krymu. V praxi však Čína akce Ruska legitimizuje kvůli nebezpečí rozšířování NATO (Václavíková, 2022).

Kvůli invazi na Ukrajinu také vystala otázka potenciální čínské invaze na Tchaj-wan. Vzhledem k dlouhodobým plánům Pekingu se však tato možnost jeví jako nepravděpodobná. Čína spíše využije situace a bude sledovat reakce západu vůči Ruské agresi a bude analyzovat, jak rychle a důrazně západní státy proti invazi zakročí a jak rychle jejich odpór vydrží, což se jim bude z dlouhodobého hlediska v otázce Tchaj-wanu hodit (Václavíková, 2022).

Média přinesla také příběhy ruských sportovců ze zimních olympijských her, na jejichž osud měla invaze na Ukrajinu vliv. Například patnáctiletá ruská krasobruslařka se na olympijských hrách potýkala s problémy kvůli pozitivnímu dopingovému testu. To že se navzdory všem opatřením na olympiadě tento dopingový nález ruské sportovkyně objevil bylo pro pořadatele tak nestravitelné, že se nakonec rozhodly, že se může dál účastnit soutěží. Nakonec však favoritka turnaje podlehla tlaku okolností a žádnou medaili nevybojovala. Svůj dopingový prohřešek bude muset spolu se svým týmem vysvětlit, což však podle nich bude vzhledem

k invazi na Ukrajinu po ně jako pro Rusy nemožné. Navíc se jí, stejně jako ostatních ruských sportovců týkají sankce, které je vyřadili z mistrovství světa (Aktuálně.cz, 2022f; iDNES.cz. & kh, 2022).

Okolnosti také postihly ruského hokejového brankáře Ivana Fedotova, který se vyznamenal na olympijském turnaji. Ten se chtěl vyhnout vojenské službě a odletět do Spojených států, kde již podepsal roční kontrakt s týmem Philadelphia Flyers z NHL. Ruské úřady však hokejistu zadržely a ten tak musel narukovat do armády. Zda ho velení pošle na Ukrajinu však není jasné (Aktuálně.cz, 2022f; iDNES.cz. & kh, 2022).

5.5 Česko-čínské vztahy

Vzhledem k tomu, že byla pro účely této práce zkoumána česká média, je přirozené, že se zaměřovala i na téma česko-čínských vztahů v souvislosti se zimními olympijskými hrami v Pekingu 2022.

I když Čína není zemí, která by měla tradici zimních sportů, byly Pekingu přiděleny zimní olympijské hry v roce 2022. Čína je však velmi ambiciozní a chce zopakovat medailový úspěch z letních olympijských her v Pekingu v roce 2008. Naopak Češi mají v zimních sportech historické úspěchy a know-how, a tak je čínští funkcionáři požádali, aby jim ukázali, jak na to. První dohodu o sportovní spolupráci podepsal prezident Zeman při své cestě do Číny. Spolupráce by měla probíhat hlavně ve sportech, ve kterých jsou Češi nejvíce úspěšní, což je aktuálně hokej a biatlon. Čeští experti by tak měli vzdělávat čínské sportovce, i jejich trenéry. Organizátoři z Nového Města na Moravě by se také mohli podílet na tvorbě biatlonového areálu pro olympiádu (Macek, 2015b).

Nejčastěji se v souvislosti s Čínou ve sledovaných médiích objevovaly dvě jména, a to Miloš Zeman a Jaromír Jágr. Prezident Zeman je velkým zastáncem spolupráce s Čínou. Na jedné z mnoha schůzek s čínskými představiteli vyjednal, že se Jaromír Jágr stane tváří hokejového turnaje zimních olympijských her v Pekingu 2022 a bude pomáhat při rozvoji a přípravě čínského hokeje. Jágr byl už v minulých letech hlavní tváří čínské značky Huawei v Česku. Tentokrát by se měl Jágr jako majitel hokejového klubu Rytíři Kladno zúčastnit podpisu vzájemné dohody o rozvoji česko-čínského programu ledního hokeje. Česko-čínská spolupráce v hokeji už však delší dobu probíhá. Národní hokejové svazy mají mezi sebou uzavřené memorandum, které počítá s organizováním přípravných kempů, výměnou a školením trenérů, nebo sdílením metodických materiálů (Aktuálně.cz, 2018a; Aktuálně.cz, 2018b; Aktuálně.cz, 2019a; Seznam Zprávy, 2019a).

Prezident Zeman Jágra díky jeho osobnímu angažmá na poli budování vztahů s Čínou přidal na seznam pro udělení státního vyznamenání. Jágrovu roli v propagaci zimních olympijských her a také jeho působení ve výchově čínských hokejistů hodnotí Zeman jako úspěch českého sportovce, a tedy i celé republiky. Naopak veřejnost na společnou cestu Zemana a Jágra do Číny reagovala kriticky. Konkrétně na Jágra se vznesla kritika poté, co si potrásl rukou s čínským prezidentem, tedy presidentem nedemokratické země, i když sám nosí na zádech číslo 68, které podle jeho vlastních slov odkazuje na odpor vůči komunistické totalitě (Horák, 2019; Mádl, 2019a; Očenášková, 2019).

V rámci podepsané dohody o rozvoji česko-čínského programu ledního hokeje bude čínský hokejový tým China Golden Dragon nastupovat v třetí nejvyšší české hokejové lize. Tento tým je výběrem nejlepších čínských hokejistů do 20 let a počítá se s tím, že by se někdo z nich mohl ukázat v čínském národním týmu, který se zúčastní olympijského turnaje v Pekingu 2022. Číňané tak budou získávat v Česku cenné hokejové zkušenosti a Český hokejový svaz na oplátku od Číny inkasuje vyšší jednotky miliónů korun, které investuje do provozu a řízení soutěží. Čínští hokejisté budou hrát své domácí zápasy vedle Berouna a Slaného také na kladenském zimním stadionu. Bydlet budou v hotelu Kladno, který patří rodině Jágrovců (Mádl, 2019b).

Kladný vztah prezidenta Zemana k Číně potvrzuje článek, který odkrývá obsah telefonátu mezi Lány a Pekingem. Zeman měl svému čínskému protějšku Si Ťin-pchingovi mimo jiné gratulovat k 100. výročí Komunistické strany Číny. Dále spolu měli mluvit o rozvoji česko-čínských vztahů, například v pohledu na iniciativy Pásu a stezky nebo iniciativy 17 + 1. Česká republika je podle Zemana ochotna sloužit jako spojovací článek mezi EU a Čínou. V neposlední řadě také prezident Zeman poprál úspěch zimním olympijským hrám v Pekingu (Kučerová & Gavriněv, 2021).

Po volbách do Poslanecké sněmovny v roce 2021 vyšel článek, který referuje o tom, jak čínská média prezentují výsledek těchto voleb. Čínské servery varují, že vítězství opozičních koalic, které mají kritický postoj vůči Číně, může negativně ovlivnit česko-čínské vztahy. Čínská vláda se obává, že nová vláda bude spíše protičínsky orientovaná, což může způsobit diplomatické problémy. Zmiňují také konkrétní incidenty, které napjaly vztahy mezi oběma zeměmi, například cesty představitelů nových vládních stran na Tchaj-wan. Čínská média se také věnovala konci KSČM v Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky. Představitelé KSČM totiž ještě nedávno před volbami gratulovali Komunistické straně Číny k jejímu výročí, a přáli úspěch zimním olympijským hrám v Pekingu. Také psali o kritickém stavu „pročínského“ prezidenta Miloše Zemana, který byl převezen do nemocnice (Kučerová, 2021f).

O dalším vývoji česko-čínských vztahů se referuje v kapitole Diplomatický bojkot, která se s touto kapitolou obsahově protíná.

5.6 Udržitelnost

O udržitelnosti potencionálních zimních olympijských her v Pekingu se spekulovalo ještě před tím, než byly hry Pekingu skutečně přiřazeny. Kazašské město Almaty, které bylo posledním konkurentem Pekingu ve volbě pořadatelství, upozorňovalo na to, že oni na rozdíl od Pekingu jsou skutečným zimním městem a mají tedy dostatek přírodního sněhu. I proto zněl jejich slogan: „Udržme realitu“ (Macek, 2015a).

V souvislosti se zimními olympijskými hrami v Pekingu 2022 upozornila také na kvalitu ovzduší v Číně. Vědci vypočítali, že na choroby související se znečištěným ovzduším zemře v Číně ročně 1,6 milionu lidí. Na znečištění se nejvíce podílí emise z uhelných elektráren. Znečištění ovzduší se v Číně zhoršuje v zimě, kdy se zvýší spotřeba uhlí v domácnostech a klimatické podmínky drží smog více u země. Právě v zimě roku 2022 se mají v Pekingu konat zimní olympijské hry (Aktuálně.cz, 2015).

Podle vědců se kvůli globálnímu oteplování dramaticky sníží počet možných lokalit pořádání zimních olympijských her. Podle jejich výzkumu by na devíti z devatenácti míst, kde se zimní olympijské hry v minulosti konaly, nemusely být v budoucnosti kvůli vysokým teplotám vhodné podmínky pro zimní sporty. Peking patří k místům, kde by s teplotou pro zimní sporty ani v budoucnosti neměl být problém a je vysoká pravděpodobnost, že by zde v době konání zimních olympijských her mrzlo. Problém Pekingu však spočívá v nedostatku srážek a tím pádem i s nedostatkem přírodního sněhu (Marek, 2018; Perlínová, 2022; Trněný, 2022c).

Mezinárodní olympijský výbor se podle médií musí potýkat s otázkami ohledně ekologického dopadu zimních olympijských her v Pekingu. Podle geografky Carmen de Jongové by mohly být zimní olympijské hry v Pekingu těmi nejneudržitelnějšími v historii. Hory, na kterých mají probíhat sportovní soutěže podle ní nemají prakticky žádný přírodní sníh. Organizátoři se tak budou muset spolehnout na umělý sníh, který je náročný na vodu a energii a je škodlivý pro zdraví půdy, čímž způsobuje erozi. Oblast už teď trápí nedostatek vody, a tak se bude muset voda čerpat z okolních oblastí (Kučerová, 2021h; Trněný, 2022a; Václavíková, 2021b).

Sjezdovky navíc vznikly v bývalé chráněné přírodní rezervaci. Národní přírodní rezervace Sung-šan byla založena v roce 1985, aby chránila tamní husté lesy, louky a rozmanitou faunu a flóru. V roce 2015 však Pekingu připadlo pořadatelství zimních olympijských her, a tak byly hranice této rezervace překresleny, aby zde mohly být postaveny olympijské sjezdovky. Došlo tak k výraznému poškození tamního křehkého ekosystému (Kučerová, 2021h; Trněný, 2022a; Václavíková, 2021b).

Podle odborníků přeměna dějiště zimních olympijských her na „čínské Alpy“ zhorší už tak dost vážný nedostatek vody v oblasti. Zvláště v zimě v regionu není téměř žádná voda. Po dobu sezony zimních sportů bude do středisek odváděna veškerá voda, která pak bude chybět v přírodním ekosystému. Navíc, až umělý sníh roztaje, může být pro ekosystém také škodlivý. Pro chod olympijských soutěží bude podle geografky de Jongové potřeba asi dva miliony metrů krychlových vody. Toto množství pitné vody by stačilo téměř sto miliónům lidí na den. Organizátoři však tvrdí, že se veškerá voda využívaná na zavlažování odebírá z 11 nově zbudovaných povrchových nádrží, kam se sníh po roztátí zase vrátí (iDNES.cz, 2022e; Pravda, 2022).

Autoři článku porovnávají velikost čínského olympijského systému zasněžování s jinými zimními středisky, abychom mohli porovnat energetickou náročnost, nebo dopad na životní prostředí. Jako příklad uvádí oblast Třech údolí ve Francii, kde je zasněžovací systém až sedmkrát větší. Čínské olympijské zasněžování je tak porovnatelné se středně velkými alpskými středisky. Rozdíl je však v tom, že v Číně byl tento projekt vytvořen v krátkém čase na „zelené louce“ (Pravda, 2022).

Čína však chce, aby byly hry prezentovány jako udržitelné a slibuje „zelenou“ olympiádu. Organizátoři tak plánují k výrobě umělého sněhu využívat energii z větrných elektráren a dešťovou vodu. Celkově by veškerou energii pro olympijské hry měly vyrobit větrné, vodní nebo solární elektrárny. Nová olympijská místa by pak měla být postavena z recyklovatelných materiálů. Dopravu v olympijských zónách by pak měly zajišťovat vodíkové autobusy a dopravní prostředky poháněné elektřinou (Kučerová, 2022a; Očenášková, 2022).

Čína však ve skutečnosti vyrábí dvě třetiny elektrické energie v elektrárnách spalujících uhlí. Masivní výstavba větrných a solárních elektráren pak dopadá na drobné zemědělce, kterým je často bez náhrady zabírána obdělávaná půda (Kučerová, 2022a; Očenášková, 2022).

6 DISKUSE

V této části práce jsou výsledky analýzy dány do souvislosti s pojmy a koncepty vymezenými v teoretické části práce. Tímto způsobem je poskytnut ucelený pohled na zjištění a jejich teoretické zakotvení.

Teoretická část se podrobně zabývá konceptem soft power. Bylo by tedy vhodné zhodnotit a analyzovat, jak výsledky našeho výzkumu se soft power souví.

Jelikož jsou zimní olympijské hry sportovní mega událostí, na kterou se upíná pozornost médií z celého světa, je to také příležitost k uplatnění soft power. To, že bylo šíření soft power jedním z cílů Číny během zimních olympijských her, uvádí například Vomeri a Gregori (2023) v jejichž práci se píše, že organizování sportovních mega událostí hráje ústřední roli v čínské snaze přeměnit zemi v kulturní velmoc.

Otázkou je, zdali se projevila snaha Číny šířit soft power i v analyzovaných datech. Zimním olympijským hrám v Pekingu se v českých internetových médiích dostalo velké pozornosti, a to jak před jejich zahájením, tak v jejich průběhu. Většinou to však nebyly pozitivní kulturní hodnoty, myšlenky a ideje, co si čtenáři po přečtení článků o pekingské olympiádě odnesli. Zaprvé je to kvůli tomu, že články, které by pozitivně hodnotily nějaké aspekty čínského pořadatelství, nebo které by dokonce psaly o čínské kultuře, hodnotách či idejích, se v našem výzkumném souboru téměř neobjevily. Zadruhé byla všechna ostatní téma zastíněna negativními, nebo minimálně rozporuplnými tématy jako je stav lidských práv v Číně, zvládání pandemie covidu-19 nebo čínské mezinárodní vztahy. To potvrzuje i historik a novinář Michael Durčák (2021), který v jednom ze zkoumaných článků uvedl:

Částečně dává smysl pořádat velké sportovní akce mimo centra globalizovaného světa i kvůli tomu, že to pořadatelské státy nutí k jisté integraci do systému, vůči němuž jsou pak přece jen méně nepřátelské. Situace, v níž vám do země najedou televizní štáby a novináři z celého světa s politickou suitou v zádech a na záběry ze supermoderních stadionů v centrech měst koukají stovky milionů lidí, vás donutí snažit se vypadat v očích zbytku světa jako "hodní hoši".

Jenže v případě Číny v současné chvíli už zřejmě nemá smysl spoléhat na export "soft power". Všechny myslitelné červené linie byly překročeny jak ve sportovním světě, tak mimo něj. Čínský režim páčí otevřenou genocidu na Ujgurech. A Evropané při vlastních historických zkušenostech s etnickými čistkami a konflikty nemohou nad něčím takovým zavírat oči.

A pak je tu ještě problém koronaviru. Americký prezident Joe Biden před volbami vyloučil, že by chtěl nějak trestat Čínu za "rozpoutání globální pandemie". Ale Peking si nic jiného, než tvrdý přístup nezaslouží.

Nelze tvrdit, že by snad Číňané s chutí rozpoutali globální pandemii. Sami z ní žádný profit – ekonomický ani sociální – nemají. Ale lhaní tamního režimu místo snah o zkrocení nebezpečného viru stálý život milionů lidí po celém světě a miliardy dolarů ekonomických škod.

Tím se dostáváme k tomu, že výsledky práce poukazují spíše na trend čínského soft disenpowermentu, tedy na situaci, kdy má snaha o šíření soft power opačný účinek a vede k negativním výsledkům jako je snížení atraktivity země nebo ztrátě jejího vlivu. V tomto případě došlo k tomu, že se kvůli pořádání zimních olympijských her v Číně začala média intenzivně zaměřovat na téma, která jsou pro Čínu nežádoucí, jako je například stav lidských práv v zemi.

Podobné výsledky jsou prezentovány i v práci zahraničních autorů, kteří se zaměřili na analýzu médií ve svých zemích. Například Strina a Göbbel (2023) uvádí, že zejména přítomnost amerického diplomatického bojkotu a otázky lidských práv v novinových narrativech jsou symptomy soft disempowermentu.

Výsledky výzkumu Yang et al. (2023), kteří analyzovali čínská zpravodajská média reprezentující pozici vlády, na druhou stranu naznačují, že Číňané jsou z olympijských her v Pekingu velmi nadšeni. Olympijské hry jsou v tamních médiích prezentovány jako přelomová událost. Cílem mediální prezentace olympijských her je posílit vládu Komunistické strany Číny, což naznačuje velký vliv čínské politické ideologie v médiích. Z toho vyplývá že snaha šíření soft power sice nedokázala zlepšit image a vnímání Číny v některých západních zemích, ale dokázala utvrdit postavení vládnoucí Komunistické strany u vlastního obyvatelstva.

Teoretická část se také věnuje tématu sportwashingu, což je zjednodušeně řečeno snaha odvést pozornost od morálního porušení prostřednictvím sportu. V mediální analýze zimních olympijských her v Pekingu 2022 však nebyly zjištěny účinky sportwashingu. Vypovídá o tom množství článků, které se zabývaly pro Čínu nelichotivými tématy. Naopak mediální pozornost způsobená pořadatelstvím zimních olympijských her zapříčinila, že se v médiích často objevovaly články, které upozorňovaly na čínská negativa, jako je například stav lidských práv v Číně. V analýze článků také nebylo zjištěno, že by média kvůli olympijským hrám nějaká negativní téma bagatelizovala, nebo snižovala jejich význam.

S tímto souvisí článek Tomáše Trněného (2022b) ze Seznam Zpráv, ve kterém se píše o pokusu Číny, zlepšit si svoji reputaci prostřednictvím proenviromentálních nálad některých diváků olympijských her. V tomto případě jde tedy o propojení pojmu sportwashing a greenwashing. V článku se píše, že mají být pekingské olympijské hry podle jejich pořadatelů ty nejzelenější a nejčistší v historii. Odkazují při tom na své plány pohánět olympijská sportoviště energií čistě jen z obnovitelných zdrojů. Autor však ve článku poukazuje na to, že se olympijské sjezdovky staví v přírodních rezervacích a jsou kvůli tomu narušovány vzácné ekosystémy,

spotřeba vody kvůli umělému zasněžování způsobuje sucho v oblasti, a tak ani téma ekologie a udržitelnosti nepomáhá ke zlepšení obrazu čínských olympijských her v médiích.

Dalším důležitým aspektem diskuze je porovnání získaných výsledků s jinými pracemi, které se zabývají podobným nebo stejným tématem. Tímto způsobem jsou reflektovány zjištění práce v kontextu existujícího výzkumu a přispívají tak k diskuzi o dané problematice. Je zde porovnáno, jak se výsledky shodují, liší nebo rozšiřují existující poznatky ve zkoumané oblasti.

Vzhledem k mezinárodní popularitě sportovní mega události jako jsou olympijské hry, se mediálnímu obrazu zimních olympijských her v Pekingu 2022 věnovali autoři z celého světa.

Například v USA se mediálnímu pokrytí pekingské olympiády věnoval Jules Boykoff (2022). Ve své práci s názvem *Framing the Games: US Media Coverage of the Beijing 2022 Winter Olympics* se stejně jako v této práci zabýval tím, jaká témata se v souvislosti se zimními olympijskými hrami v Pekingu 2022 v médiích objevují. Zaměřil se navíc také na to, na koho se novináři nejčastěji obracejí, aby získali informace a jak to ovlivňuje diskurz. Podle jeho výsledků převládalo v amerických novinách v souvislosti se zimními olympijskými hrami v Pekingu v roce 2022 téma lidských práv v Číně, což bylo dominantním tématem i v této práci. S americkým autorem panuje shoda i v dalším hlavním tématu, a to je pandemie covidu-19, které Boykoff rozdělil na téma „překonání covidu“ a „nebezpečí covidu.“ Autor popisuje, že se americká média v tomto případě zaměřila spíše na kritiku tvrdých opatření a restrikcí v době pandemie než na chválu za to, jak se zemi daří držet nízký počet nakažených, což do jisté míry také koresponduje s výsledky této práce. Stejně tak se výsledky prací shodují v minimálním výskytu tématu, které americký autor popsal jako „Rising China,“ neboli „rostoucí Čína.“ V obou případech se v médiích téměř vůbec nevyskytovaly články, které by psali o olympijských hrách v Číně v čistě pozitivním kontextu. V amerických médiích se pak podle Boykoffa daleko častěji, než bylo zjištěno v našich výsledcích, objevovaly články poukazující na pokrytectví Mezinárodního olympijského výboru, doping či aktivismus sportovců. Z výsledků výzkumu Boykoffa mimo převládající téma vyplynulo, že američtí novináři využívali jako své zdroje vyjádření akademiků, úředníků americké vlády, obhájců lidských práv a pracovníků thinktanků.

Dvojice autorů Veronica Strina a Michael Göbbel (2023) vycházela podobně jako tato práce z teoretického rámce, že zimní olympijské hry mají být pro Čínu způsobem pro posilování své měkké moci. Ve svém článku zkoumali, jak bylo charakteristické pro média různých evropských zemí zpochybňování Číny jako hostitelské země. V rámci tohoto výzkumu počítali četnost výskytu indikátorů zpochybňení, cílem bylo téma diplomatického bojkotu USA a téma lidských práv v Číně. Zdrojem jim byly zpravodajské články z vybraných německých, italských, rumunských a litevských médií. Podle jejich výsledků četnost výskytu témat bojkotu a lidských práv ve sledovaných článcích částečně ukazuje na negativní obraz Číny. Jejich výzkum také

ukazuje na to, že zatím co se v průběhu her počet článků týkajících se olympiády téměř zdvojnásobil, výskyt článků zabývajících se tématem bojkotu a lidských práv se v tomto období snížil na úkor sportovních zpráv a výsledků. Tento trend byl při zpracovávání zaznamenán i u této práce. Podle autorů byl patrný rozdíl v téma, jakým média různých zemí referovala o zimních olympijských hrách v Pekingu. Německá média podle nich zpochybňovala chování Číny a také nejasný postoj německé vlády k bojkotu. Italská média o bojkotu i o stavu lidských práv informovala ze všech sledovaných zemí nejméně. Rumunská média se soustředila převážně na objektivní informování o faktech a litevská média informovala převážně o rozhodnutích jiných zemí, i když právě jejich vláda oznámila bojkot zimních olympijských her jako první z evropských zemí. Strina a Göbbel naznačují, že ačkoliv měl diplomatický bojkot USA omezený vliv na postoj Pekingu k otázce lidských práv v Číně, utvářel narativ kolem zimních olympijských her v Pekingu 2022 a to převážně v období před zahájením olympijských her.

Zajímavý pohled na tuto, problematiku nabízí čínští autoři Yang et al. (2023), kteří ve svém článku publikovali analýzu mediálního pokrytí zimních olympijských her v Pekingu 2022. Článek ukazuje, že pohled čínských médií na zimní olympijské hry v Pekingu 2022 se zcela liší od toho, jaké výsledky byly zjištěny v českých médiích, ale také od výsledků z Evropy, nebo USA, které byly zmíněny výše. Média se nepřekvapivě vůbec nevěnovala tématům porušování lidských práv v Číně, kauze zmizelé tenistky Pcheng Šuaj nebo environmentálním problémům zimních olympijských her. V Čínských zpravodajských médiích byla nejčastěji publikována politická téma. To je podle autorů zapříčiněno tím, že jsou média v Číně pod vlivem Čínské komunistické strany, která prostřednictvím médií legitimizuje svůj režim. Nejčastěji byl v článcích zmiňován generální tajemník ČKS a prezident Si Čching, který byl prezentován jako sportovní nadšenec, a který označoval Peking 2022 za přelomovou událost. Dále byla v médiích často zmiňována slova jako „silný“, „mocný“, „lid plný sebevědomí“, která podle autorů potvrzují myšlenku, že Čína chce využít olympijských her k posílení své národní identity a upevnění své autority. Významným tématem byla také pandemie covidu-19. V médiích bylo často prezentováno, jak Čína ve snaze o hladký průběh olympijských her efektivně bojovala proti pandemii pomocí vakcinace a vládních opatření. Média velkolepě vyprávěla o přípravě mega události a věnovala se například testovacím hrám, výrobě ledu a sněhu na sportovištích nebo výstavbě infrastruktury. Vedle mediální analýzy zkoumali autoři také veřejné mínění o zimních olympijských hrách na sociálních sítích. Jejich výsledky odhalily, že se veřejná diskuse výrazně liší od toho, jak o této mega události informovala média. Na základě tohoto zjištění se zdá, že v Číně slabne vliv zpravodajských médií na určování agendy veřejného mínění.

Kontroverze je v diplomové práci jedním z klíčových pojmu a jeho definice má zásadní význam pro správné vyložení výsledků. V této části je tento pojem vymezen a je uváděn jeho

význam v rámci výzkumu. Tím je umožněno čtenářům lépe porozumět tomu, jaké otázky a téma jsou rámci této práce považovány za kontroverzní a jakým způsobem se s nimi pracovalo.

Jedním z cílů práce bylo zjistit, jak moc se články sledovaných médií zaměřují na kontroverze zimních olympijských her v Pekingu 2022. Nejdříve je ale potřeba tyto kontroverze definovat.

Explicitně se v článcích označení olympijských her jako kontroverzních objevilo jen výjimečně. Když už se tak ale stalo, nešetřili autoři superlativy. Například redaktor Adam Hájek (2022) ze serveru iDNES.cz ve svém článku uvedl pekingské hry takto:

Bude to asi nejkontroverznější olympiáda za poslední čtyři dekády. Západní státníci zimní hry v Pekingu bojkotují a některá média a aktivisté je kvůli porušování lidských práv srovnávají se dvěma olympiádami, které se v roce 1936 konaly v nacistickém Německu.

Onu kontroverzi spatřuje autor v tom, že se olympijské hry konají v totalitní zemi, ve které jsou porušována lidská práva, zejména v Sin-tiangu, Tibetu a Hongkongu. Z tohoto důvodu se některé západní státy rozhodly olympijské hry diplomaticky bojkotovat. Autor kvůli těmto podobnostem dokonce pekingské hry přirovnává k těm, co se odehrály v roce 1980 v Moskvě, nebo v roce 1936 v Garmisch-Partenkirchenu (Hájek, 2022).

Podobně zhodnotil olympijské hry po jejich skončení i publicista Tomáš Procházka (2022), když napsal „jedna z nejkontroverznějších olympiád v historii, jež si vydobyla přepestré portfolio přívlastků, je už minulostí.“ I tento autor poukazuje na to, jak čínský autoritativní režim nakládá s politickými odpůrci, jak se chová k národnostním a náboženským menšinám, ale i na to, jak se k tomu staví Mezinárodní olympijský výbor. Zimní olympijské hry v Pekingu navíc proběhly v době světové pandemie covidu-19 a s ní souvisejících restrikcí (Procházka, 2022).

Jako kontroverzní nebyly zimní olympijské hry v Pekingu označeny pouze v českých médiích. Článek na serveru Aktuálně.cz přinesl přehled, jak olympijské hry hodnotila zahraniční média. Podle USA Today se jednalo o „nejpodivnější, nejkontroverznější a nejnepřátelstější olympijské hry naší doby“ (Aktuálně.cz, 2022e).

To potvrzuje i článek z New York Times, podle kterého byly nejkontroverznější hry za poslední roky zastíněny globální pandemií, dopingovým skandálem, rostoucím napětím v Evropě a obavami o budoucnost sportovního hnutí. Jako kontroverzní je označeno i rozhodnutí Mezinárodního olympijského výboru pořádat olympijské hry v autoritářském státu (Meyers & Draper, 2022).

Některé články neoznačovaly jako kontroverzní přímo olympijské hry, ale třeba jen téma, která byla s olympijskými hrami spojována. Jako kontroverzní byl v článcích explicitně nazván například zákon o národní bezpečnosti v Hongkongu, původ bavlny použité na výrobu

oblečení firmy Peak, která obléká některé olympijské týmy, situace okolo zmizení čínské tenistky Pcheng Šuaj, zásahy do životního prostředí, hosté zahajovacího ceremoniálu nebo samotné přidělení pořadatelství olympijských her Pekingu (Kučerová, 2021c; Kučerová, 2021e; Kučerová, 2021i; Kučerová, 2022b; Trnéný, 2022c).

Ve většině článků se však pojem kontroverze přímo neobjevil. Z jejich obsahu a kontextu se však dá vyčíst, že se jedná o téma, která jsou složitá, a proto vyvolávají spory, diskuse a neshody. Tato téma jsou často spojována s emocemi, a kvůli tomu přitahují významnou pozornost médií. V případě této práce mezi tato téma patří politika, lidská práva, covid-19 nebo životní prostředí.

7 ZÁVĚR

Cílem této práce bylo zjistit, jakým způsobem byly prezentovány zimní olympijské hry v českých internetových médiích, jaká témata se v souvislosti se zimními olympijskými hrami v Pekingu nejčastěji objevovala, jak byla akcentována témata kontroverzí spojených se zimními olympijskými hrami a jaké byly rozdíly v prezentaci zimních olympijských her v různých médiích. Výsledky byly získány analýzou zpravodajských článků z internetových serverů Seznam zprávy.cz, iDnes.cz a Aktuálně.cz.

Na tuto práci by se dalo navázat analýzou dalších médií, které jsou například svým zaměřením více bulvární, neboť ty mají také velmi výrazný mediální dosah a tematika jejich článků se může od našich výsledků lišit. Výzkum obecně popsal, jaká témata se v souvislosti se zimními olympijskými hrami v Pekingu ve sledovaných médiích objevila, a proto by se přirozeně další výzkumy mohly věnovat vybraným konkrétním tématům, která by byla dále detailně analyzována. Další možnosti pro navazující výzkum je využití kvantitativní analýzy, na stejném výzkumném souboru, což by poskytlo statistická data, která by se dala dále analyzovat a porovnávat.

Limitem diplomové práce byl výběr názorově nepříliš různorodých médií. Tím pádem byly výsledky u sledovaných médií podobné a neumožnily tak širší pohled na témata která byla společnosti médií předkládána.

7.1 Jakým způsobem byly v českých médiích prezentovány zimní olympijské hry v Pekingu 2022?

Olympijské hry jsou největší světovou sportovní událostí. Pozornost médií vždy vzbuzuje příběhy sportovců z celého světa a jejich výkony v soutěžích, ve kterých se mezi sebou utkávají ti nejlepší. V případě zimních olympijských her v Pekingu 2022 se do popředí vzhledem k okolnostem dostávala i jiná témata. Pekingská olympiáda se odehrávala v době pandemie covidu-19. Čína tak byla prezentována jako země, která udělala vše pro to, aby zimní olympijské hry proběhly hladce, i kdyby to mělo znamenat tvrdé restrikce. Vzhledem k celosvětové pozornosti, které se zimním olympijským hrám dostávalo, se do popředí zájmu médií po celém světě stal i stav lidských práv v pořadatelské zemi. Porušování lidských práv, kterého se Čína dopouští v Tibetu, na Hongkongu nebo ve Východním Turkestánu tak způsobilo vyhlášení diplomatického bojkotu her ze strany mnoha zemí světa. Vzhledem k množství kontroverzí, které se v souvislosti se zimními olympijskými hrami v Pekingu v médiích objevily se dá konstatovat, že se jedná o jednu z nejkontroverznějších olympiad v historii.

Dá se tedy říci, že snaha Pekingu rozšířit svou měkkou moc prostřednictvím sportu, tedy olympijských her byla pro Čínu alespoň v České republice kontraproduktivní a vedla spíše ke zviditelnění kontroverzí čínského režimu než ke zlepšení image země.

7.2 Jaká byla hlavní téma, na která se zaměřovala česká média při zimních olympijských hrách v Pekingu 2022?

Hlavní téma, na která se analyzovaná média zaměřovala se v průběhu sledovaného období výrazně měnila. Protože bylo sledované období na začátku ohraničeno rokem 2015, což byl rok, kdy bylo Pekingu přiřazeno pořadatelství zimních olympijských her v roce 2022, prvním výrazným tématem, které se ve analyzovaných médiích opakovaně objevovalo byl právě výběr pořadatelské země pro zimní olympijské hry 2022. Následovalo období, kdy se v médiích objevovala menší samostatná téma. Na konci roku 2018 se začalo ve analyzovaných médiích objevovat téma česko-čínské spolupráce, zejména ve spojení s prezidentem Milošem Zemanem a hokejistou Jaromírem Jágrem. Od roku 2020 pak média ovládlo téma celosvětové pandemie covidu-19. Toto téma se pak s různou intenzitou objevovalo v článcích až do konce sledovaného období. V průběhu celého sledovaného období bylo také výrazně akcentováno a často připomínáno téma porušování lidských práv v Číně. Analyzovaná média se průběžně zaměřovala na stav lidských práv v Tibetu, Hongkongu nebo na Tchaj-wanu. Největší mediální pozornosti se ale dostalo muslimské ujgurské menšině ve Východním Turkestánu. Významnou mediální pozornost před zimními olympijskými hrami v Pekingu také přitáhla kauza zmizení čínské tenistky Pcheng Šuaj. S porušováním lidských práv velmi blízce souvisí další z hlavních témat, které se objevovalo v průběhu většiny sledovaného období, a to je diplomatický bojkot. Mezinárodní vztahy mezi Čínou a ostatními zeměmi, ústící před olympijskými hrami v diplomatický bojkot bylo jedním z nejčastěji se objevujících témat. V průběhu olympijských her se ve analyzovaných médiích objevovaly sportovní zprávy a výsledky, které však nebyly v práci dále rozebrány. Ještě, než oficiálně zimní olympijské hry v Pekingu skončily, objevilo se další globální téma, a to ruská invaze na Ukrajinu. I toto téma bylo ve analyzovaných médiích hojně spojováno se zimními olympijskými hrami v Pekingu 2022.

7.3 Jak moc byla v českých médiích akcentována kontroverze zimních olympijských her v Pekingu 2022?

Jak již vyplývá z výše zmíněného, kontroverzní téma byla se zimními olympijskými hrami v Pekingu 2022 spojována velmi výrazně. Vedle kontroverzních témat, která se dají vnímat čistě

negativně, jako je porušování lidských práv v Číně, omezování svobody, či vztah Číny k Rusku před invazí na Ukrajinu byla i ostatní témata v souvislost se zimními olympijskými hrami v Pekingu vnímána minimálně kontroverzně. Například pandemie covidu-19 se týkala celého světa, nejenom Číny. Média však v tomto případě připomínala, že právě v Číně tato nákaza vznikla a rozšířila se odtud do celého světa. Navíc mlžení a netransparentnost okolo vzniku a rozšíření viru v úplných počátcích pandemie vyvolal také značnou kritiku. Způsob zvládání pandemie, kdy Čína vyznávala strategii „nulové tolerance“ a dodržování přísných protipandemických opatření vymáhala tvrdými restrikcemi lze označit přinejmenším také jako kontroverzní. V oblasti udržitelnosti a ekologie pekingské olympijské hry také nebyly prezentovány v pozitivním světle. Ačkoliv Čína chtěla hry prezentovat jako nejudržitelnější a „zelené,“ sledovaná média s odkazem na odborníky poukazovala spíše na opak. Celkově se jednalo o jedny z nejkontroverznějších olympijských her v historii.

7.4 Jak se lišil způsob prezentace zimních olympijských her v různých médiích?

Hlavní téma, která se v českých médiích ve spojitosti se zimními olympijskými hrami v Pekingu 2022 objevovala, byla pro všechny sledované servery většinou společná. Pokud se na nějakém ze serverů objevilo nějaké zásadní téma, postupem času se objevilo i na ostatních. Co se týče prezentovaných témat, nebyly mezi médií identifikovány zásadní rozdíly. Různá byla intenzita, kterou se servery o určitá téma zajímaly. Pohled sledovaných médií na zimní olympijské hry byl tedy velmi podobný s tím, že každý sever měl svá specifika.

Server Seznam Zprávy ze všech sledovaných médií poskytl ve sledovaném období nejvíce relevantních článků. V porovnání s ostatními servery měl největší poměr kritických článků. Z toho vyplývá, že se články na tomto serveru více zaměřovaly na kontroverzní témata, která zde byla rozebírána detailněji než na ostatních sledovaných serverech.

iDnes.cz nabídl za sledované období nejméně relevantních článků, což může být způsobeno tím, že byla sledována pouze jedna část portfolia iDnes.cz, a to část zpravodajská. Na tomto serveru byl velký zájem věnován tématu pandemie covidu-19. Téma zimních olympijských her v Pekingu 2022 se často objevovalo v článcích, které pravidelně informovaly o počtu nakažených. Zajímavostí je, že se na tomto serveru neobjevil žádný článek, který by se přímo zabýval tématem zmizení čínské tenistky Pcheng Šuaj, zatímco v ostatních médiích bylo tomuto tématu věnováno mnoho prostoru.

Server Aktuálně.cz nabídl svým čtenářům nejvíce článků o příbězích sportovců a sportovních výsledcích, a to hlavně v průběhu her. Obecně byly články na tomto serveru

rozsahově kratší. Články o kontroverzních tématech informovaly, byly ale většinou stručnější a méně konfrontační.

8 SOUHRN

Zimní olympijské hry jsou globální sportovní mega událostí, která se těší celosvětové masové popularitě. Při olympijských hrách nejde jenom o sportovní výkony a soutěžení mezi nejlepšími sportovci světa. Jde také o olympijskou myšlenku, která je symbolem míru a spolupráce mezi lidmi všech národností, ras a náboženství.

V teoretické části byly olympijské hry představeny v kontextu sportovních mega událostí, což je termín, který označuje sportovní události, které mají mezinárodní význam a masovou mediální sledovanost. Dále jsou v teoretické části popsány mechanismy, kterými mohou státy tyto mega události díky jejich obrovské sledovanosti a popularitě využít k dosažení vlastních politických cílů. Těmito mechanismy jsou soft power a sportwashing. V teoretické části je také nastíněna funkce médií a jejich vliv na stanovování agendy veřejného mínění.

Cílem této práce bylo zjistit, jaký byl mediální obraz zimních olympijských her v Pekingu 2022 v českých internetových médiích, jaká byla nejčastější témata, která se v médiích objevovala a jak moc se média zaměřovala na kontroverzní témata, jako je například porušování lidských práv v pořadatelské zemi.

K získání výsledků byla v praktické části využita kvalitativní analýza zpravodajských článků internetových serverů Seznam zprávy.cz, iDnes.cz a Aktuálně.cz, a to ve sledovaném období od začátku roku 2015 do konce roku 2022. Z této analýzy vyplynulo, že se česká média ve sledovaném období vedle sportovních zpráv nejčastěji zaměřovala na témata pandemie covidu- 19, porušování lidských práv v Číně a následnému diplomatickému bojkotu zimních olympijských her. Mediální obraz zimních olympijských her v Pekingu byl tedy ve sledovaných českých internetových médiích poměrně kontroverzní a spíše, než že by vylepšoval image pořadatelské země v očích veřejnosti, poukazoval na znepokojivý stav lidských práv v Číně.

9 SUMMARY

The Winter Olympics is a global sporting mega-event that enjoys worldwide mass popularity. The Olympic Games are not just about sporting performance and competition between the world's best athletes. It is also about the Olympic idea, which is a symbol of peace and cooperation between people of all nationalities, races and religions.

In the theoretical part, the Olympic Games were introduced in the context of sport mega events, a term that refers to sport events that have international significance and mass media coverage. Furthermore, the theoretical part describes the mechanisms by which states can use these mega events to achieve their own political goals due to their huge viewership and popularity. These mechanisms are soft power and sportwashing. The theoretical section also outlines the function of the media and its influence on setting the public opinion agenda.

The aim of this thesis was to find out what was the media portrayal of the Beijing 2022 Winter Olympics in the Czech online media, what were the most common topics that appeared in the media and how much the media focused on controversial topics such as human rights violations in the host country.

In order to obtain the results, the practical part of the study used a qualitative analysis of news articles from the Seznam zprávy.cz, iDnes.cz and Aktuálně.cz websites in the period from the beginning of 2015 to the end of 2022. This analysis showed that the Czech media in the period under study, in addition to sports news, focused most often on the topics of the covid-19 pandemic, human rights violations in China and the subsequent diplomatic boycott of the Winter Olympics. The media portrayal of the Winter Olympics in Beijing would therefore be quite controversial in the monitored Czech online media and rather than improving the image of the host country in the eyes of the public, it would point to the worrying human rights situation in China.

10 REFERENČNÍ SEZNAM

- Auerbach, J. & Castronovo, R. (2013). *The Oxford Handbook of Propaganda Studies*. Oxford University Press. <https://doi.org/10.1093/oxfordhb/9780199764419.001.0001>
- Bairner, A., & Molnar, G. (2010). *The Politics of the Olympics*. Routledge.
- Bajc, V. (2016). *Surveilling and securing the Olympics: From Tokyo 1964 to London 2012 and beyond*. Palgrave Macmillan.
- Blatter, S. (2010, 3. prosince). Russia, Qatar Take World Cup to New Lands. Reuters.
<https://www.reuters.com/article/idINIndia-53307220101202>
- Borden, S. (2015, 31. července). Beijing defeats Almaty in bid to host 2022 Winter Olympics. *New York Times*. <https://www.nytimes.com/2015/08/01/sports/olympics/beijing-selected-as-host-of-2022-winter-olympics.html>
- Boyatzis, R. E. (1998). *Transforming qualitative information: thematic analysis and code development*. Sage.
- Boykoff, J. (2022). Framing the Games: US Media Coverage of the Beijing 2022 Winter Olympics. *Communication & Sport*. <https://doi.org/10.1177/21674795221122938>
- Brannagan, P. M., & Julianotti, R. (2014). Qatar, Global Sport and the 2022 FIFA World Cup. In J. Grix (Ed.), *Leveraging Legacies from Sports Mega-Events* (pp. 154-165). Palgrave Macmillan. https://doi.org/10.1057/9781137371188_14
- Brannagan, P. M., & R. Julianotti (2018). The soft power-soft disempowerment nexus: The case of Qatar. *International Affairs*, 94(5), 1139-1157. <https://doi.org/10.1093/ia/iiy125>
- Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77-101. <https://doi.org/10.1191/1478088706qp063oa>
- Brautigam, D. (2009). *The Dragon's Gift: The Real Story of China in Africa*. Oxford University Press.
- Brownwell, S. (2008). *Beijing's Games. What the Olympics Mean to China*. Rowman and Littlefield.
- Bull, H. (1977). *The Anarchical Society: A Study of Order in World Politics*. Columbia University Press.
- Chadwick, S. (2022). From utilitarianism and neoclassical sport management to a new geopolitical economy of sport. *European Sport Management Quarterly*, 22(5), 685-704. <https://doi.org/10.1080/16184742.2022.2032251>
- Chalip, L. (2008). Towards Social Leverage of Sport Events. *Journal of Sport & Tourism*, 11(2), 109-127. <https://doi.org/10.1080/14775080601155126>

- Chomsky, N. (1989). *Necessary Illusions – Thought Control in Democratic Societies*. House of Anansi Press Inc.
- Cull, N. J. (2008) The Public Diplomacy of the Modern Olympic Games and China's Soft Power Strategy. In M.E. Price & D. Dayan (Eds.), *Owning the Olympics: Narratives of the New China* (pp. 117-144). The University of Michigan Press. <https://doi.org/10.2307/j.ctv65sw9q.7>
- DeLisle, J. (2008). One world, different dreams': The contest to define the Beijing Olympics. In M. E. Price D. Dayan (Eds.), *Owning the Olympics: Narratives of the new China* (pp.17-66). The University of Michigan Press.
- Dodd, N. (2005). Laundering "money": On the need for conceptual clarity within the sociology of money. *European Journal of Sociology*, 46(3), 387-411. <https://doi.org/10.1017/S0003975605000159>
- Fruh, K., Archer, A., & Wojtowicz, J. (2023). Sportwashing: Complicity and Corruption. *Sport, Ethics and Philosophy*, 17(1), 101-118. <https://doi.org/10.1080/17511321.2022.2107697>
- Ginneken, J. (1998). *Understanding Global News – A Critical Introduction*. SAGE Publications.
- Grix, J., & Lee, D. (2013). Soft Power, Sports Mega-Events and Emerging States: The Lure of the Politics of Attraction. *Global Society*, 27(4), 521-536. <https://doi.org/10.1080/13600826.2013.827632>
- Guoqi, X. (2008). *Olympic dreams: China and sports, 1895–2008*. Harvard University Press.
- Habermas, J. (1992). *Faktizität und Geltung. Beiträge zur Diskurstheorie des Rechts und des demokratischen Rechtsstaats*. Suhrkamp Verlag.
- Hendl, J. (2005). *Kvalitativní výzkum. Základní metody a aplikace*. Portál.
- Higham, J. (1999). Commentary – Sport as an Avenue of Tourism Development: An Analysis of the Positive and Negative Impacts of Sport Tourism. *Current Issues in Tourism*, 2(1), 82-90. <https://doi.org/10.1080/13683509908667845>
- Horne, J., & Manzenreiter, W. (2006). An introduction to the sociology of sports mega-events. *The Sociological Review*, 54(2), 1-24. <https://doi.org/10.1111/j.1467-954X.2006.00650.x>
- Hui, W. (2009). *The end of the revolution: China and the limits of modernity*. Verso.
- International Council on Human Rights Policy. (2002). *Journalism, media and the challenge of human rights reporting*. Retrieved from <https://reliefweb.int/report/world/journalism-media-and-challenge-human-rights>
- Lee, C. (2003). The global and the national of Chinese media: Discourses, market, technology, and ideology. In C. Lee (Ed.) *Chinese Media, Global Contexts* (pp. 1-31). Routledge Curzon. <https://doi.org/10.4324/9780203402290>

- Lin, C. Y., Lee, P.-C., & Nai, H. F. (2008). Theorizing the Role of Sports in State-Politics. *International Journal of Sport and Exercise Science*, 1(1), 23-32. Retrieved from <https://core.ac.uk/download/pdf/41690234.pdf>
- Maguire, J., Jarvie, G., Mansfield, L., & Bradley, J. (2002). *Sport Worlds: A Sociological Perspective*. Human Kinetics.
- McCombs, M. E., & Shaw, D. L. (1972). The Agenda-Setting Function of Mass Media. *Public Opinion Quarterly*, 3(14), 176-87. <https://doi.org/10.1086/267990>
- MediaGuru. (2023, 3. ledna). Nejsilnější na internetu byl Ioni Seznam, ovládl i zpravodajské weby. *MediaGuru*. <https://www.mediaguru.cz/clanky/2023/01/nejsilnejsi-na-internetu-byl-ioni-seznam-ovladl-i-zpravodajske-weby/>
- Meyers, S. L., & Draper, K. (2022, 20. února). With Olympics Closing Ceremony, China Celebrates a Joyless Triumph. *The New York Times*. <https://www.nytimes.com/2022/02/20/world/asia/olympics-closing-ceremony-beijing.html>
- Murray, S. (2018). *Sports Diplomacy: Origins, Theory and Practice*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781351126960>
- Murray, S., & Pigman G. (2014). Mapping the relationship between international sport and diplomacy. *Sport in Society*, 17(9), 1098-1118. <https://doi.org/10.1080/17430437.2013.856616>
- Müller, M. (2015). What makes an event a mega-event? Definitions and sizes. *Leisure Studies*, 34(6), 627-642. <https://doi.org/10.1080/02614367.2014.993333>
- Nye, Jr. J.S. (1990). *Bound to Lead: the changing nature of american power*. Basic Books.
- Nye, Jr. J. S. (2004). *Soft power. The Means to Success in World Politics*. Public Affairs.
- Nye, J. S. (2008). Public Diplomacy and Soft Power. *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*, 616(1), 94–109. <https://doi.org/10.1177/0002716207311699>
- Pang, Z. (2008). *The Beijing Olympics and China's soft power*. Retrieved June 16, 2023 from <https://www.brookings.edu/opinions/the-beijing-olympics-and-chinas-soft-power/>
- Roberts, K. (2004). *The Leisure Industries*. Palgrave.
- Roche, M. (2000). *Mega-Events and Modernity. Olympics and Expos in the Growth of Global Culture*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203443941>
- Schulz, W. (1976). *Die Konstruktion von Realität in den Nachrichtenmedien*. Verlag Karl Alber.
- Sharp, P. (2009). *Diplomatic Theory of International Relations*. Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511805196>
- Shen, S. & Breslin, S. (2010). *Online Chinese Nationalism and China's Bilateral Relations*. Lexington Books.

- Skey, M. (2022). Sportswashing: Media headline or analytic concept? *International Review for the Sociology of Sport*. <https://doi.org/10.1177/10126902221136086>
- Strauss, A. L., & Corbin, J. (1999). *Základy kvalitativního výzkumu: postupy a techniky metody zakotvené teorie*. Sdružení Podané ruce.
- Strina, V., & Göbbel, M. (2023). The European Contestation of the Beijing 2022 Winter Olympics: A Media Perspective. *The International Spectator*, 58(2), 35-56. <https://doi.org/10.1080/03932729.2023.2200639>
- Švaříček, R., & Šedová, K. (2007). *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. Portál.
- Taylor, P. (2002) Strategic communications or democratic propaganda? *Journalism Studies*, 3(3), 437-441. <https://doi.org/10.1080/14616700220145641>
- Vomeri, F., & Gregori, M. (2023). The People's Republic of China's 'Green Medal Strategy': Environmental Discourse during the 2008 and 2022 Beijing Olympic Games within the Soft Power Arena. *The International Spectator*, 58(2), 57-74, <https://doi.org/10.1080/03932729.2023.2200640>
- Wanta, W., Golan, G., & Lee, C. (2004). Agenda Setting and International News: Media Influence on Public Perceptions of Foreign Nations. *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 81(2), 364-377. <https://doi.org/10.1177/107769900408100209>
- Yang, Z., Ruan, Y., & Zhang, J. (2023). "Our City Will Be the First to Hold Both Summer and Winter Olympics": A comparative analysis of how media coverage and public opinion were framed on social media in the lead up to the Beijing 2022 winter Olympic games. *Frontiers in Psychology*, 14. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1125522>

10.1 Zpravodajské články pro výzkumnou část

- Aktuálně.cz. (2015, 14. srpna). Vědci: Znečištění ovzduší zabije v Číně 4000 lidí denně. <http://zpravy.aktualne.cz/zahraničí/vedci-znecisteni-ovzdusi-zabije-v-cine-4000-lidi-denne/r~7aa50156424611e5b286002590604f2e/>
- Aktuálně.cz. (2018a, 19. listopadu). Zeman přijal čínskou vicepremiérku, na setkání byl i Jágr s Nedvědem. <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/zeman-prijal-cinskou-vicepremierku-na-setkani-byl-i-jagr-s-n/r~d8761ec4ec1a11e8a09cac1f6b220ee8/>
- Aktuálně.cz. (2018b, 19. listopadu). Jágr pomůže čínskému hokeji. Stane se i tváří olympiády v Pekingu. <https://sport.aktualne.cz/olympijske-hry/jagr-pomuze-cinskemu-hokeji-stane-se-i-tvari-olympiady-v-pek/r~9e12beacec2111e8b2380cc47ab5f122/>

Aktuálně.cz. (2019a, 17. dubna). Zeman si na cestu do Číny přibalí sportovní posilu, doprovodí ho Jágr i Nedvěd. *Aktuálně.cz.* <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/zemana-do-ciny-doprovodi-jagr-i-nedved-prezident-promluvi-o/r~1be9b33e60e511e998d70cc47ab5f122/>

Aktuálně.cz. (2020a, 20. července). V ohrožení je i zimní olympiáda v Pekingu, tvrdí člen MOV Dick Pound. *Aktuálně.cz.* <https://sport.aktualne.cz/olympiske-hry/v-ohrozeni-je-i-zimni-olympiada-v-pekingu-tvrdi-clen-mov-dic/r~e1f3fcccca9511ea95caac1f6b220ee8/>

Aktuálně.cz. (2020b, 23. listopadu). Nové Město bude hostit hned dva díly SP za sebou, ve Finsku mohou na biatlon diváci. *Aktuálně.cz.* <https://sport.aktualne.cz/biatlon/biatlon-bude-i-s-divaky-ve-finsku-pusti-na-zavody-fanousky-n/r~2b8c57fa2d9f11eb80e60cc47ab5f122/>

Aktuálně.cz. (2021a, 11. března). Naočkujeme všechny olympioniky naší vakcínu, nabízí Čína. Milé, reaguje šéf MOV. *Aktuálně.cz.* <https://sport.aktualne.cz/olympiske-hry/naockujeme-vsechny-olympioniky-nasi-vakcinou-nabizi-cina-mil/r~1d9f0532826a11ebb2f60cc47ab5f122/>

Aktuálně.cz. (2021b, 7. dubna). USA zvažují bojkot olympiády v Pekingu kvůli porušování lidských práv. *Aktuálně.cz.* <https://sport.aktualne.cz/olympiske-hry/usa-zvazuji-bojkot-olympiady-v-pekingu-kvuli-porusovani-lids/r~c05e8210978d11eb99faac1f6b220ee8/>

Aktuálně.cz. (2021c, 10. června). Senát vyzval k politickému bojkotu zimní olympiády v Číně, ambasáda se ohradila. *Aktuálně.cz.* <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/cesti-politicti-predstavitele-by-podle-senatu-meli-bojkotova/r~577e66d0ca1311ebb02dac1f6b220ee8/>

Aktuálně.cz. (2021d, 6. září). ČOV před "covidovým letem" pravidla neporušil, rozhodl výbor. Sportovce chce podpořit. *Aktuálně.cz.* <https://sport.aktualne.cz/olympiske-hry/cov-hleda-cesty-jak-podporit-sportovce-kteri-v-tokiu-doplati/r~f7dd53ea0f3f11ec9106ac1f6b220ee8/>

Aktuálně.cz. (2021e, 29. září). Cizí fanoušci se na hry v Pekingu nedostanou, neočkované sportovce čeká karanténa. *Aktuálně.cz.* <https://sport.aktualne.cz/olympiske-hry/zahranicni-fanousci-se-na-zimni-hry-v-pekingu-nedostanou/r~bc190642215011ecad06ac1f6b220ee8/>

Aktuálně.cz. (2021f, 18. listopadu). Koronavirus už pronikl v Pekingu přímo do olympijské "bubliny". *Aktuálně.cz.* <https://sport.aktualne.cz/olympiske-hry/koronavirus-uz-pronikl-v-pekingu-i-primo-do-olympiske-bubli/r~aae23b0c487211ec9106ac1f6b220ee8/>

Aktuálně.cz. (2021g, 19. listopadu). WTA hrozí, že kvůli aféře s tenistkou Pcheng Šuaj zruší turnaje v Číně. *Aktuálně.cz.* <https://sport.aktualne.cz/tenis/wta-hrozi-ze-kvuli-afere-s-tenistkou-pcheng-suaj-zrusi-turna/r~bb3e8644490e11eca7d80cc47ab5f122/>

Aktuálně.cz. (2021h, 22. listopadu). Videa s Pcheng nestáčí, tvrdí WTA. Jde jim o bojkot olympiády, opáčí čínský tisk. *Aktuálně.cz.* <https://sport.aktualne.cz/tenis/videa-s-pcheng-nestaci-tvrdi-wta-jde-jim-o-bojkot-olympiady/r~725e54c64b6c11eca7d80cc47ab5f122/>

Aktuálně.cz. (2021i, 1. prosince). *Tenisová asociace kvůli Pcheng Šuaj zastavila turnaje v Číně, Kvitová jí tleská.* Aktuálně.cz. <https://sport.aktualne.cz/tenis/tenisova-asociace-razne-zakrocila-kvuli-ztracene-pcheng-suaj/r~87eb1c4052db11eca7d3ac1f6b220ee8/>

Aktuálně.cz. (2021j, 2. prosince). I videohovory s Pcheng Šuaj mohly být zinscenované, bojí se šéf ženského tenisu. Aktuálně.cz. <https://sport.aktualne.cz/tenis/pcheng-suaj-se-v-lednu-osobne-setka-se-zastupci-mov-tenistka/r~3986cccd8535e11ecb91a0cc47ab5f122/>

Aktuálně.cz. (2021k, 6. prosince). Vládě USA vadí porušování lidských práv v Číně, olympiády se na protest nezúčastní. Aktuálně.cz. <https://zpravy.aktualne.cz/zahraniici/usa-oznamily-diplomaticky-bojkot-olympiady-v-pekingu-duvodem/r~27bf403e56c411ec94d2ac1f6b220ee8/>

Aktuálně.cz. (2021l, 16. prosince). Japonský premiér neplánuje jet na olympiádu v Číně. Bojkot už oznámilo několik států. Aktuálně.cz. <https://zpravy.aktualne.cz/zahraniici/japonsky-premier-rekl-ze-nema-v-planu-jet-na-olympiadu-do-pepe/r~b0c03a585e3211ecad06ac1f6b220ee8/>

Aktuálně.cz. (2021m, 22. prosince). Potvrzeno. Hokejisté z NHL nebudou kvůli koronaviru hrát na olympiádě v Pekingu. Aktuálně.cz. <https://sport.aktualne.cz/hokej/rozhodnuto-hokejiste-z-nhl-nebudou-kvuli-koronaviru-hrat-na/r~f3a279ee633c11ecb02dac1f6b220ee8/>

Aktuálně.cz. (2022a, 15. ledna). Jsem proti politickému zneužívání olympiády, řekl Zeman. Sportovcům popřál štěstí. Aktuálně.cz. <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/jsem-proti-politickemu-zneuzivani-olympiady-rekl-zeman-sport/r~05170f12764011ec8fa20cc47ab5f122/>

Aktuálně.cz. (2022b, 27. ledna). Čínský ministr zahraničí vyzval USA, aby nenarušovaly olympiádu. Aktuálně.cz. <https://zpravy.aktualne.cz/zahraniici/cinsky-ministr-zahranici-vyzval-usa-aby-nenarusovaly-olympia/r~e5377af47f4211ec94760cc47ab5f122/>

Aktuálně.cz. (2022c, 28. ledna). Fiala olympijskému výboru potvrdil, že na olympiádu v Pekingu nepojede nikdo z ministrů. Aktuálně.cz. <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/fiala-olympijskemu-vyboru-potvrdil-ze-na-olympiadu-v-pekingu/r~a270f3f6803411eca89f0cc47ab5f122/>

Aktuálně.cz. (2022d, 7. února). Český velvyslanec byl na zahájení olympijských her v Pekingu, vláda je bojkotuje. Aktuálně.cz. <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/cesky-velvyslanec-byl-na-zahajeni-olympijskych-her-v-pekingu/r~11ac8cd8883411ec8d900cc47ab5f122/>

Aktuálně.cz. (2022e, 21. února). Nejhorší hry ze všech, olympiáda dostala na frak. Zahraniční média tepou do Pekingu. Aktuálně.cz. <https://sport.aktualne.cz/olympijiske-hry/nejhorsi-hry-ze-vsech-cina-se-raduje-ale-sport-ma-smutek-tvr/r~1f899928930511ec9136ac1f6b220ee8/>

Aktuálně.cz. (2022f, 5. dubna). Dopingové obvinění a pak Ukrajina. Ani jsme si medaile neužili, tvrdí Rusové. *Aktuálně.cz.* <https://sport.aktualne.cz/olympiske-hry/dopingove-obvineni-a-pak-ukrajina-ani-jsme-si-medaille-neuzil/r~cde3ab56b4cc11ec9ba00cc47ab5f122/>

Ciroková, K. (2022, 16. ledna). „Na olympiádu jedu, ale Čína mi vadí. Na závodech nás tam sledovaly drony“. *Seznam Zprávy.* <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/porady-teren-na-olympiadu-jedu-ale-cina-mi-vadi-na-zavodech-nas-tam-sledovaly-drony-185581>

Durčák, M. (2021, 10. prosince). Komentář: Čína si zaslouží bojkot olympiády. *Seznam Zprávy.* <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-komentar-cina-si-zaslouzi-bojkot-olympiady-183050>

Gavenda, J. (2022, 26. ledna). Pokyny pro let do Pekingu: Žádné společné fotky, ani procházky po palubě. *Seznam Zprávy.* <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/sport-olympiada-pokyny-pro-let-do-pekingu-nemluvte-s-novinari-zadne-prochazky-po-palube-186712>

Hájek, A. (2022, 3. února). Vůdce, lágry, propaganda. Olympiáda v Pekingu připomíná Hitlerovy hry. *iDNES.cz.* https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/peking-olympiada-zoh-2022-nemecke-1936.A220202_101937_zahranicni_aha

Harzer, F. (2022, 24. ledna). Kůň Kremlu. Kdo je muž, kterého prý chtějí Rusové v čele Ukrajiny. *Seznam Zprávy.* <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-kun-kremlu-kdo-je-muz-ktereho-pry-chteji-rusove-v-cele-ukrajiny-186583>

Horák, J. (2019, 26. května). Čínu nelze vybojkotovat, musíme jí porozumět, říká sinolog. Tlumočí i pro Zemanu. *Aktuálně.cz.* <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/cinu-nemuzeme-vybojkotovat-rika-zemanuv-tlumocnik-vit-vojta/r~2f3d72c6788d11e993a6ac1f6b220ee8/>

Humpálová, J. (2021, 2. prosince). *Zmizení tenistky je součástí plánu čínských komunistů.* *Seznam Zprávy.* <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/audio-podcast-checkpoint-zmizeni-tenistky-je-soucasti-planu-cinskych-komunistu-182457>

iDNES.cz. (2021a, 19. května). Pelosiová vyzývá k bojkotu olympiády v Číně, kvůli porušování lidských práv. *iDNES.cz.* https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/pelosiova-snemovna-usa-bojkot-olympiske-hry-cina-zimni-olympiada.A210519_055355_zahranicni_jadv

iDNES.cz. (2021b, 4. srpna). Roste nesouhlas s konáním ZOH v Pekingu. Hovoří se o diplomatickém bojkotu. *iDNES.cz.* https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/zoh-peking-politika-sport.A210804_140136_zahranicni_kzem

iDNES.cz. (2021c, 6. prosince). Bílý dům oznámil politický bojkot zimní olympiády, Peking slibuje odvetu. *iDNES.cz.* https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/cina-olympiada-zimni-2022-usa-biden-bojkot.A211206_134538_zahranicni_aha

iDNES.cz. (2021d, 8. prosince). Austrálie jde cestou USA, na OH nepošle politiky. Británie vyčkává. iDNES.cz. https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/olympiske-hry-peking-bojkot-britanie-australie.A211208_062913_zahranicni_lisv

iDNES.cz. (2021e, 27. prosince). Český velvyslanec v Číně podpořil olympiádu. Je to Zemanovo přání, vysvětlil. iDNES.cz. https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/cesko-velvyslanec-tomsik-cina-podpora-olympiada-peking-zeman.A211227_185055_domaci_pmk

iDNES.cz. (2022a, 15. ledna). Zeman odmítl politické zneužívání olympiády, sportovcům poprál úspěch. iDNES.cz. https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/zeman-olympiada-politika-prezident.A220115_211310_domaci_ihav

iDNES.cz. (2022b, 24. ledna). Nahého čínského prezidenta ukazovali v Praze. Demonstrovali tím za Ujgury. iDNES.cz. https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/ujgurove-aktiviste-praha-bavlna-otroci.A220124_151214_domaci_mgn

iDNES.cz. (2022c, 26. ledna). Z české vlády nikdo olympiádu nenavštíví, oznámilo ministerstvo zahraničí. iDNES.cz. https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/olympiada-cina-peking-ceska-vlada-nezucastni-diplomate.A220126_145347_domaci_pmk

iDNES.cz. (2022d, 28. ledna). Si, Putin a kdo dál? Na zahájení olympiády přijede šéf WHO či saúdský princ. iDNES.cz. https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/zimni-olympiada-si-putin-cina-peking-duda-who-ghebreyesus.A220128_093308_zahranicni_jhr

iDNES.cz. (2022e, 30. ledna). Olympiáda na umělé sněhu. Děla dorazí vyprahlý čínský region, míní odborníci. iDNES.cz. https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/cina-peking-zimni-olympiada-umely-snih-zasoby-vody.A220130_090514_zahranicni_wass

iDNES.cz. (2022f, 31. ledna). Za neděli je téměř 24 tisíc nakažených. V Česku padla hranice 3 miliony případů. iDNES.cz. https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/koronavirus-pocet-nakazenych-ministerstvo-zdravotnictvi-ockovani-hospitalizace-covid.A220131_060400_domaci_misl

iDNES.cz. (2022g, 4. února). Jsme proti jakémukoliv rozšíření NATO, vzkazují Putin a Sí z olympiády. iDNES.cz. https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/rusko-cina-nato-ukrajina-aukus-usa-olympiske-hry.A220204_112431_zahranicni_kha

iDNES.cz. (2022h, 6. února). Tlak versus miliardy. Světové značky se kvůli olympiádě ocitly na horké půdě. iDNES.cz. https://www.idnes.cz/ekonomika/zahranicni/adweek-lacoste-sport-djokovic-australian-open-ockovani.A220206_105321_eko-zahranicni_elk

iDNES.cz. (2022i, 3. března). Počkejte s invazí na konec olympiády, naléhala podle zpravodajců Čína na Rusy. iDNES.cz. https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/ukrajina-valka-invaze-rusko-cina-olympiske-hry-peking.A220303_041759_zahranicni_bro

iDNES.cz., & jhr. (2022, 13. ledna). Nulová tolerance v praxi. Čína posílá obyvatele do karanténních táborů. *iDNES.cz.* https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/cina-koronavirus-karantena-si-an.A220113_115855_zahranicni_jhr

iDNES.cz., & jir. (2022, 24. ledna). Bojkotujte olympiádu v Číně, burcoval Tibětan. Část senátorů je pro. *iDNES.cz.* https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/cina-tibet-olympiada-bojkot-senat.A220124_123926_zahranicni_jirk

iDNES.cz., & kh. (2022, 2. července). Těšil se do NHL, ale zřejmě narukuje. Brankáře Fedotova zadrželi u stadionu. *iDNES.cz.* https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/rusko-ukrajina-valka-ivan-fedotov-hokejista-zadrzen-armada.A220702_100131_zahranicni_kha

iDNES.cz., & kop. (2021, 7. prosince). Šéfka Sněmovny je pro politický bojkot olympiády v Číně kvůli porušování práv. *iDNES.cz.* https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/politicky-bojkot-olympiady-v-cine-pekarova-adamova-sefka-snemovny-fiala-lipavsky-us.A211207_150903_domaci_kop

Kryzánek, L. (2021, 20. prosince). ANALÝZA: Má bojkot olympiády v Číně smysl? Jen gesto, ale upozorňuje. *iDNES.cz.* https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/cina-olympiada-bojkot-analyza-hry-usa-biden.A211219_173330_zahranicni_albe

Kučerová, D. (2020, 7. října). Británie zvažuje neúčast na OH. Proti porušování práv se ČR nepostavila. *Seznam Zprávy.* <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/britanie-zvazuje-neucast-na-oh-proti-porusovani-prav-se-cr-nepostavila-123158>

Kučerová, D. (2021a, 8. ledna). Video: Lockdown čínského města. Kvůli 60 nakaženým zavřeli miliony lidí. *Seznam Zprávy.* <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/situace-je-vazna-rekla-cina-po-60-priparech-a-zavrela-11-milionu-lidi-136709>

Kučerová, D. (2021b, 26. února). První evropská země uznala, že Ujgurové v Číně čelí genocidě. *Seznam Zprávy.* <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/prvni-evropska-zeme-uznala-ze-ujgurove-v-cine-celi-genocide-144451>

Kučerová, D. (2021c, 31. března). Americký report o lidských právech. Čínská genocida už je oficiální. *Seznam Zprávy.* <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/americky-report-o-lidskych-pravech-cinska-genocida-uz-je-oficialni-149083>

Kučerová, D. (2021d, 18. května). Tokio za Peking. Čína se snaží zachraňovat hned dvě olympiády. *Seznam Zprávy.* <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/tokio-za-peking-cina-se-snazi-zachranovat-hned-dve-olympiady-155096>

Kučerová, D. (2021e, 3. srpna). Bavlnu na ponožky olympioniků mohli sbírat Ujgurové. Týmy mlčí. *Seznam Zprávy.* <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/bavlnu-na-ponozky-olympioniku-mohli-sbirat-ujgurove-tymy-mlci-171142>

Kučerová, D. (2021f, 12. října). Čínský pohled na Česko se otřásl: „Náš“ prezident je v nemocnici. *Seznam Zprávy*. <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/cinsky-pohled-na-cesko-se-otrasl-nas-prezident-je-v-nemocnici-volby-dopadly-spatne-177565>

Kučerová, D. (2021g, 11. listopadu). „Hry budou propaganda jako za nacistů.“ Proč Čína opět pořádá olympiádu? *Seznam Zprávy*. <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zoh-budou-propaganda-jako-za-nacistu-proc-cina-opet-porada-oh-179946>

Kučerová, D. (2021h, 5. listopadu). Olympiáda v Číně? „Já bych si účast rozmýšlel,“ říká hokejový mistr světa. *Seznam Zprávy*. <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/olympiada-v-cine-ja-bych-si-ucast-rozmyslel-rika-hokejovy-mistr-sveta-179239>

Kučerová, D. (2021i, 25. listopadu). Osud zmizelé tenistky může na olympiádě potkat kohokoli, varuje expertka. *Seznam Zprávy*. <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/sport-olympiada-osud-zmizele-tenistky-muze-na-olympiade-potkat-kohokoli-varuje-expertka-181562>

Kučerová, D. (2021j, 7. prosince). Čína k americkému bojkotu olympiády: Jste arogantní narcisté. Nezajímáte nás. *Seznam Zprávy*. <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-cina-k-americkemu-bojkotu-olympiady-jste-arogantni-narciste-nezajimate-nas-182806>

Kučerová, D. (2021k, 9. prosince). Bojkot olympiády se šíří, Kanada místo politiků pošle se sportovci ochranku. *Seznam Zprávy*. <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-bojkot-olympiady-se-siri-kanada-misto-politiku-posle-se-sportovci-ochranku-182994>

Kučerová, D. (2022a, 5. ledna). Olympijský sen extrémně chudé čínské čtvrti se rozplývá. Udeřila pandemie. *Seznam Zprávy*. <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/sport-olympiada-olympijsky-sen-extremne-chude-cinske-ctvrti-se-rozplyva-uderila-pandemie-184696>

Kučerová, D. (2022b, 29. ledna). Čína se chlubí VIP hosty olympiády. Putina prý čeká „dáreček“. *Seznam Zprávy*. <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/sport-olympiada-cina-se-chlubi-vip-hosty-olympiady-putina-pry-ceka-darecek-186973>

Kučerová, D. (2022c, 4. února). Holýma rukama pobíl vojáky, teď nesl olympijskou pochodeň. Indie zuří. *Seznam Zprávy*. <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/sport-olympiada-holyma-rukama-pobil-vojaky-ted-nesl-olympijskou-pochoden-indie-zuri-187494>

Kučerová, D. (2022d, 17. února). Zákulisní hry Číny se Západem. „Čistí“ nejsou ani největší hráči. *Seznam Zprávy*. <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-zakulisni-hry-ciny-se-zapadem-cista-neni-ani-osn-188563>

Kučerová, D., & Gavriněv, V. (2021, 8. července). O čem se bavili Si Čin-pching a Zeman? Obě strany tvrdí něco jiného. *Seznam Zprávy*. <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/o-cem-se-bavili-si-tin-pching-a-zeman-obe-strany-tvrdi-neco-jineho-169281>

Lipold, J. (2021, 4. srpna). Komentář: Příští olympiádu už předem vyhrála Čína. *Seznam Zprávy*. <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/komentar-pristi-olympiadu-uz-predem-vyhrala-cina-171369>

Macek, T. (2015a, 31. července). Asie vs. Asie. V pátek bude znám vítěz boje o zimní olympijské hry 2022. *iDNES.cz*. http://oh.idnes.cz/previwe-volba-poradatele-zoh-2022-d3t-/sport_oh.aspx?c=A150730_190911_tenis_rou

Macek, T. (2015b, 23. listopadu). Ve jménu olympiády. Češi mají naučit Číňany hokej a biatlon. *iDNES.cz*. http://oh.idnes.cz/ve-jmenu-olympiady-cesi-maji-naucit-cinany-hokej-a-biatlon-p3d-/sport_oh.aspx?c=A151122_210022_sport_oh_ten

Mádl, L. (2019a, 28. října). Jágr dostane druhé vyznamenání od prezidenta, jako vůbec první sportovec. Zeman ho spojil s akcí Čína. *Seznam Zprávy*. <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/jako-prvni-sportovec-obdrzi-jagr-druhe-vyznamenani-od-ceskych-prezidentu-zeman-ho-spojil-s-akci-cina-81755>

Mádl, L. (2019b, 12. září). V české fotbalové soutěži bude hrát čínský tým. *Seznam Zprávy*. <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/v-ceske-fotbalove-soutezi-bude-hrat-cinsky-tym-78626>

Marek, L. (2018, 19. února). Kvůli globálnímu oteplování se výrazně sníží počet lokalit vhodných pro ZOH, tvrdí vědci. *Seznam Zprávy*. <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/kvuli-globalnimu-oteplovani-se-vyrazne-snizi-pocet-lokalit-vhodnych-pro-zoh-tvrdi-vedci-42803>

Motyčková, K. (2022, 6. února). Zůstaňte zticha, ať neskončíte jako Pcheng Šuaj, radí olympionikům organizace. *Seznam Zprávy*. <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-zustante-zticha-at-neskoncite-jako-pcheng-suaj-radi-olympionikum-organizace-187620>

Motyčková, K., & Kučerová, D. (2021, 8. prosince). Austrálie se přidala k diplomatickému bojkotu ZOH. „Nezájem,“ reaguje Čína. *Seznam Zprávy*. <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-k-diplomaticemu-bojkotu-olympiady-v-pekingu-se-pridava-australie-182867>

Novák, M. (2022a, 4. února). Obejmouti ruského medvěda s čínským drakem. Putin a Si odmítli rozširování NATO. *Aktuálně.cz*. <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/putin-a-si-na-olympiade-zpeceti-alianci/r~f6a08cc884d711eca9b1ac1f6b220ee8/>

Novák, M. (2022b, 7. února). Čeká Putin na konec olympiády? Nevěřte apokalyptickým vizím, apeluje Kyjev. *Aktuálně.cz*. <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/ceka-putin-na-konec-olympiady-neverte-apokalyptickym-vizim/r~aa1cd0d487f011ec9ba00cc47ab5f122/>

Očenášková, A. (2019, 5. května). Zeman chce udělit Jágrovi státní vyznamenání. Tohle je výborná příležitost, řekl. *Aktuálně.cz*. <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/zeman-chce-jagrovi-udelit-statni-vyznamenani-tohle-je-vyborn/r~291365ee6f2411e993a6ac1f6b220ee8/>

Očenášková, A. (2022, 9. ledna). Čína chce "zelenou" olympiádu. Farmáři si stěžují na zábor půdy kvůli stavbě solárů. *Aktuálně.cz*. <https://zpravy.aktualne.cz/ekonomika/cina-chce-zelenou-olympiadu-farmari-si-stezuji-na-zabor-pudy/r~b11a30486d3d11ec9106ac1f6b220ee8/>

Perlínová, D. (2022, 4. února). Lidnatá Indie má na olympiádě jediného sportovce. Kvalifikoval se v nákupním centru. *Aktuálně.cz*. <https://zpravy.aktualne.cz/zahraniici/jedny-sportovec-na-olympiade-za-celou-indii-je-z-kasmiru/r~489c456a85c511eca0d8ac1f6b220ee8/>

Pravda, P. (2022, 31. ledna). Čína najala světovou jedničku, aby měla na olympiádě sníh. *Seznam Zprávy*. <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/sport-olympiada-cinsky-unikat-bude-to-prvni-olympiada-uplne-bez-prirodnihosnehu-187027>

Procházka, T. (2022, 21. února). KOMENTÁŘ: Bojkotovaný Peking obstál aneb témař apolitické olympijské hry. *iDNEs.cz*. https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/cina-zoh-politika-konflikt-bojkot-peking-olympiada-sport.A220220_174059_zahranicni_albe

Ryšának, A. (2022a, 3. února). Putin navzdory ukrajinské krizi míří do Pekingu. Olympiády se zúčastní. *Seznam Zprávy*. <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-putin-navzdory-ukrajinske-krizi-miri-do-pekingu-olympiady-se-zucastni-187443>

Ryšánek, A. (2022b, 3. března). Blok nerozhodných. Kdo a proč v OSN neodsoudil ruskou agresi. *Seznam Zprávy*. <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-blok-nerozhodnych-kdo-a-proc-v-osn-neodsoudil-ruskou-agresi-191707>

Seznam Zprávy. (2019a, 17. dubna). Jágr a Nedvěd letí se Zemanem do Číny. Prezident bude jednat o Hedvábné stezce. *Seznam Zprávy*. <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/jagr-a-nedved-leti-se-zemanem-do-ciny-prezident-bude-jednat-o-hedvabne-stezce-70533>

Seznam Zprávy. (2021, 30. října). Číňanům dochází trpělivost. Covidová opatření narážejí na odpor. *Seznam Zprávy*. <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/cinanum-dochazi-trpelivost-strategie-nulove-tolerance-narazi-na-odpor-179182>

Seznam Zprávy. (2022a, 7. února). Pcheng Šuaj poprvé promluvila pro západní média. Sexuální napadení popřela. *Seznam Zprávy*. <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-pcheng-suaj-poprve-promluvila-pro-zapadni-media-sexualni-napadeni-poprela-187633>

Seznam Zprávy. (2022b, 5. února). Čínská reakce na kritiku Západu: olympijský oheň nechali zapálit Ujgura. *Seznam zprávy*. <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-cinska-reakce-na-kritiku-zapadu-olympijsky-ohen-nechali-zapalit-ujgura-187573>

Seznam Zprávy. (2022c, 25. ledna). Ukrajinská krize jako součást „boje o světový řád“. Rusko se spojuje s Čínou. *Seznam Zprávy*. <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-ukrajinska-krize-jako-soucast-boje-o-svetovy-rad-rusko-se-spojuje-s-cinou-186585>

Seznam Zprávy. (2022d, 4. února). Rusko a Čína společně proti Spojeným státům. Putin a Si jednali v Pekingu. *Seznam Zprávy*. <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-proti-rozsirovani-nato-je-i-peking-tvari-tvar-zapadu-se-rusko-a-cina-sblizuje-187545>

Seznam Zprávy. (2022e, 2. března). Sport ve stínu války. Ukrajinský paralympijský tým dorazí do Číny. *Seznam Zprávy*. <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/sport-sport-ve-stinu-valky-ukrajinsky-paralympijsky-tym-dorazi-do-ciny-191419>

Seznam Zprávy. (2022f, 17. ledna). Olympiáda jen pro vyvolené. Vstupenky si nekoupí už ani Číňané. *Seznam Zprávy*. <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/koronavirus-cina-kvuli-covidu-omezuje-prodej-vstupenek-na-oh-smulu-ma-i-vetsina-mistnick-186041>

Seznam Zprávy. (2022g, 21. ledna). Cesta olympijské pochodně se kvůli covidu zkrátí. *Seznam Zprávy*. <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/koronavirus-cesta-olympijske-pochodne-se-kvuli-covidu-zkrati-186412>

Seznam Zprávy. (2022h, 11. ledna). Olympionikům při autonehodě nepomáhejte, vyzvala Čína. *Seznam Zprávy*. <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-olympionikum-pri-autonehode-nepomahejte-vyzvala-cina-185397>

Seznam Zprávy. (2022i, 29. ledna). Čína dál počítá nakažené. Olympioniků v karanténě přibývá. *Seznam Zprávy*. <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/koronavirus-cina-dal-pocita-nakazene-olympioniku-v-karantene-pribyva-187010>

Seznam Zprávy. (2022j, 20. ledna). Políček Číně před olympiadou: Francie označila zacházení s Ujgury za genocidu. *Seznam Zprávy*. <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-policek-cine-pred-olympiadou-francie-oznacila-zachazeni-s-ujgury-za-genocidu-186319>

Sousa, N. (2021, 29. září). Olympiáda v Pekingu bude jen pro domácí fanoušky. *Seznam Zprávy*. <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/olympiada-v-pekingu-bude-jen-pro-domaci-fanousky-175894>

Šídlová, T., & Machová, M. (2021, 26. listopadu). Politici chtěli bojkotovat olympiádu v Číně. ČOV je ale ani nepozve. *Seznam Zprávy*. <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-politika-politici-chteli-bojkotovat-olympiadu-v-cine-cov-je-ale-ani-nepozve-181598>

Trněný, T. (2022a, 29. ledna). Pořadatelé postavili sjezdovku v národním parku. *Seznam Zprávy*. <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-sjezdovka-namisto-narodniho-parku-jak-ekologicka-je-olympiada-v-cine-186999>

Trněný, T. (2022b, 4. února). Příběh Belgičanky vyděsil olympioniky. Nemohla se dostat z izolace. *Seznam Zprávy*. <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/sport-olympiada-priveh-belgickanku-vydesil-olympioniky-nemohla-se-dostat-z-izolace-187518>

Trněný, T. (2022c, 6. února). Změna klimatu dělá ze zimních her ruletu. Jen šest měst by se nemuselo bát. *Seznam Zprávy*. <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-zmena-klimatu-dela-ze-zimnich-her-ruletu-jen-sest-mest-se-nemusi-bat-187626>

Ulrychová, T. (2021a, 6. prosince). Američané vyhlásili diplomatický bojkot her v Pekingu. *Seznam Zprávy*. <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-americane-chystaji-bojkot-olympiady-v-pekingu-o-tenis-ale-cinane-neprijdou-182740>

Ulrychová, T. (2021b, 20. prosince). Nedorozumění. Čínská tenistka popřela svá obvinění. WTA to nestačí. *Seznam Zprávy*. <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-nedorozumeni-cinska-tenistka-poprela-sva-obvineni-wta-to-nestaci-183926>

Ulrychová, t. (2021c, 6. prosince). Američané vyhlásili diplomatický bojkot her v Pekingu. *Seznam Zprávy*. <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/zahranicni-americane-chystaji-bojkot-olympiady-v-pekingu-o-tenis-ale-cinane-neprijdou-182740>

Ulrychová, T. (2021d, 23. září). Na olympiádu jen s očkováním, rozhodli Američané. *Seznam Zprávy*. <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/na-olympiadu-jen-s-ockovanim-rozhodli-americane-175340>

Václavíková, J. (2021a, 30. listopadu). *Kde je? Čínský politik, který měl znásilnit Pcheng Šuaj, zmizel podobně jako tenistka*. *Aktuálně.cz*. <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/po-cinske-tenistce-se-lide-ptaji-kam-zmizel-politik-ktery-ji/r~f0cec30251bd11ec9106ac1f6b220ee8/>

Václavíková, J. (2021b, 11. prosince). Čína chce být lyžařskou velmocí, chybí jí ale sníh. Nahlédněte do jednoho skiareálu. *Aktuálně.cz*. <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/foto-cina-laka-lidi-na-hory-nahlednete-do-jednoho-skiarealu/r~38fec46058e911eca7d80cc47ab5f122/>

Václavíková, J. (2021c, 12. dubna). K vakcíně dostanete i zmrzlinu. V Číně chtějí urychlit očkování, lidé se však bojí. *Aktuálně.cz*. <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/v-cine-chteji-urychlit-ockovani-lide-se-vsak-boji/r~b3d8120097a011ebbfdf0cc47ab5f122/>

Václavíková, J. (2021d, 16. listopadu). Učila v čínském táboře pro Ujgury: Žáci chodili v řetězech, dva jsem viděla zemřít. *Aktuálně.cz*. <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/ucila-v-cinskem-tabore-pro-ujgury-zaci-chodili-v-retezech-dv/r~a3d2487e45f811eca824ac1f6b220ee8/>

Václavíková, J. (2022, 7. března). Čína sleduje Západ během invaze, Tchaj-wan je ale v bezpečí. Zatím, říkají analytici. *Aktuálně.cz*. <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/cina-sleduje-zapad-behem-invaze/r~93e8c7389b9a11ec94760cc47ab5f122/>